USTAV FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ("Sl. novine FBiH", br. 1/1994, 1/1994 - Amandman I, 13/1997 - Amandmani II-XXIV, 13/1997 - Amandmani XXV i XXVI, 16/2002 - Amandmani XXVII-LIV, 22/2002 - Amandmani LVI-LXIII, 52/2002 - Amandmani LXIV-LXXXVII, 60/2002 - ispr. Amandmana LXXXI, 18/2003 - Amandman LXXXVIII, 63/2003 - Amandmani LXXXIX-XCIV, 9/2004 - Amandmani XCV-CII, 32/2007 - ispr., 20/2004 - Amandmani CIII i CIV, 33/2004 - Amandman CV, 71/2005 - Amandmani CVI-CVIII, 72/2005 - Amandman CVI, 88/2008 - Amandman CIX, 79/2022 - Amandmani CX-CXXX, 80/2022 - ispr. i 31/2023 - Amandman CXXXI)

---

* Prečišćen tekst Ustava Federacije Bosne i Hercegovine sadrži dva amandmana CVI, budući da su u "Sl. novinama FBiH", br. 71/2005 objavljeni Amandmani CVI-CVIII donijeti od strane Parlamenta FBiH, te da je u "Sl. novinama FBiH", br. 72/2005 objavljen Amandman CVI donijet od strane Visokog predstavnika za BiH.

Uvjereni da demokratske institucije temeljene na poštovanju ljudskih prava i sloboda najbolje stvaraju sklad između sebe i svojih zajednica,

Odbijajući nasilje rata,

U želji da pridonesu unapređenju mira,

U želji da unaprijede slobodu pojedinca i razvijaju slobodno tržište,

Vođeni načelima Povelje Ujedinjenih naroda, Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, i Općim okvirnim sporazumom o miru u Bosni i Hercegovini, kao i njegovim aneksima (Opći okvirni sporazum),

Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi, zajedno sa Ostalima, i građani Federacije Bosne i Hercegovine, koja je sastavni dio suverene države Bosne i Hercegovine, odlučni da osiguraju punu nacionalnu ravnopravnost, demokratske odnose i najviše standarde ljudskih prava i sloboda, ovim donose Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandmane II i XXVII

USTAV FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. novine FBiH", br. 1/1994, 1/1994 - Amandman I, 13/1997 - Amandmani II-XXIV, 13/1997 - Amandmani XXV i XXVI, 16/2002 - Amandmani XXVII-LIV, 22/2002 - Amandmani LVI-LXIII, 52/2002 - Amandmani LXIV-LXXXVII, 60/2002 - ispr. Amandmana LXXXI, 18/2003 - Amandman LXXXVIII, 63/2003 - Amandmani LXXXIX-XCIV, 9/2004 - Amandmani XCV-CII, 32/2007 - ispr., 20/2004 - Amandmani CIII i CIV, 33/2004 - Amandman CV, 71/2005 - Amandmani CVI-CVIII, 72/2005 - Amandman CVI, 88/2008 - Amandman CIX, 79/2022 - Amandmani CX-CXXX, 80/2022 - ispr. i 31/2023 - Amandman CXXXI)

I. USPOSTAVLJANJE FEDERACIJE

Član 1

(1) Federacija Bosne i Hercegovine je jedan od dva entiteta države Bosne i Hercegovine i ima svu vlast, nadležnosti i odgovornosti koje Ustavom Bosne i Hercegovine nisu date u isključivu nadležnost institucija Bosne i Hercegovine.

(2) Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, zajedno sa ostalima, i građani Federacije Bosne i Hercegovine, ravnopravno uređuju Federaciju Bosne i Hercegovine, definisanu Aneksom II Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

---

pogledati Amandmane III i XXVIII

Član 2

Federacija Bosne i Hercegovine sastoji se od federalnih jedinica (kantona). Metodi i postupci za fizičko određivanje granica između kantona utvrdit će se federalnim propisima. Kantoni će imati nazive određene isključivo prema gradovima koji su sjedišta odgovarajućih kantonalnih vlasti ili prema regionalnim geografskim karakteristikama.

Član 3

Službeno ime Federacije je: Federacija Bosne i Hercegovine.

Član 4

Glavni grad Federacije je Sarajevo.

Član 5

(1) Federacija ima grb, zastavu, himnu i pečat, kao i druge simbole o kojima odluči Parlament Federacije u skladu sa paragrafom (2) ovog člana.

(2) Za prihvaćanje simbola potrebna je većina glasova u svakom domu Parlamenta Federacije, uključujući većinu glasova bošnjačkih delegata, većinu glasova hrvatskih delegata i većinu glasova srpskih delegata u Domu naroda.

---

pogledati Amandman CIX

Član 6

(1) Službeni jezici Federacije Bosne i Hercegovine su: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik. Službena pisma su latinica i ćirilica.

(2) Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komunikacije i nastave.

---

pogledati Amandman XXIX

II. LJUDSKA PRAVA I OSNOVNE SLOBODE

A. OPĆE ODREDBE

Član 1

Budući da se načela, prava i slobode utvrđeni u članu II Ustava Bosne i Hercegovine primjenjuju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, slijedeće odredbe odnose se na Federaciju.

---

pogledati Amandman IV

Član 2

Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu ovog ustava.Posebno:

(1) Sve osobe na teritoriji Federacije uživaju prava na:

a) život;

b) slobodu, s tim da su hapšenje i pritvaranje dopušteni samo u skladu sa zakonom;

c) jednakost pred zakonom;

d) zabranu svake diskriminacije zasnovane na rasi, boji kože, polu, jeziku, religiji ili vjerovanju, političkim ili drugim uvjerenjima, nacionalnom i socijalnom porijeklu;

e) pravičan krivični postupak;

f) zabranu mučenja, okrutnog ili nehumanog postupanja ili kažnjavanja;

g) privatnost;

h) slobodu kretanja;

i) azil;

j) zaštitu obitelji i djece;

k) imovinu;

l) osnovne slobode: slobodu govora i štampe; slobodu mišljenja, savjesti i uvjerenja; slobodu religije, uključujući privatno i javno vjeroispovijedanje; slobodu okupljanja; slobodu udruživanja, uključujući slobodu osnivanja i pripadanja sindikatima i slobodu neudruživanja; slobodu na rad;

m) obrazovanje;

n) socijalnu zaštitu;

o) zdravstvenu zaštitu;

p) prehranu;

r) utočište; i

s) zaštitu manjina i potencijalno ugroženih grupa;

(2) Svi građani uživaju:

a) pravo na osnivanje i pripadanje političkim partijama; i

b) politička prava: da učestvuju u javnim poslovima; da imaju jednak pristup javnim službama; da biraju i da budu birani.

---

pogledati Amandman V

Član 3

Sve izbjeglice i raseljena lica imaju pravo slobodnog povratka u prebivališta iz kojih su prognani.

Član 4

Sve osobe imaju pravo, u skladu s Aneksom VII Općeg okvirnog sporazuma na povrat ukupne imovine koje su lišene tokom etničkog progona i neprijateljstava od 1991. godine, te na nadoknadu ukupne imovine koja im se ne može povratiti. Svi iskazi i obaveze date i

preuzete pod prisilom, posebno oni koji se odnose na odricanje od prava na zemlju i drugu imovinu, ništavni su.

Ostvarenje prava iz stava 1. ovoga člana uredit će se federalnim zakonodavstvom.

---

pogledati Amandman VI

Član 5

Sticanje i prestanak državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine propisuje federalni zakon, uz slijedeće uvjete:

a) nijedna se osoba ne može lišiti državljanstva proizvoljno, ili na način koji bi je ostavio bez državljanstva;

b) nijedna se osoba ne može lišiti državljanstva Federacije po osnovu pola, rase, boje kože, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog i društvenog porijekla, pripadnosti nekoj nacionalnoj manjini, imovine, rođenja ili bilo kojeg drugog osnova;

c) svi državljani Federacije su, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, i državljani Bosne i Hercegovine, a ovisno o uvjetima o državljanstvu utvrđenim Ustavom Bosne i Hercegovine imaju pravo i na državljanstvo druge države.

---

pogledati Amandman VII

Član 6

Svi sudovi, organi uprave, institucije koje vrše javna ovlašćenja i drugi organi federalne vlasti primjenjivat će i poštovati prava i slobode predviđene u aktima navedenim u Aneksu. Sud za ljudska prava osnovat će se u skladu sa članom IV. C. 18.

Član 7

Svi nadležni organi vlasti u Federaciji sarađivat će sa svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava osnovanim za Bosnu i Hercegovinu kao i sa nadzornim tijelima osnovanim instrumentima navedenim u Aneksu.

B. OMBUDSMENI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

1. Opće odredbe

Član 1

(1) Postoje tri ombudsmena koje imenuje Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u skladu sa federalnim zakonom. Po jedan ombudsmen se imenuje iz svakog konstitutivnog naroda Bosne i Hercegovine.

(2) Svaki ombudsmen, uz suglasnost Predsjednika Federacije, imenuje jednog ili više zamjenika. Oni će posebno nastojati da imenuju zamjenike u općinama u kojim nacionalna struktura stanovništva ne odražava nacionalnu strukturu kantona kao cjeline. Nadležni organi vlasti će omogućiti takva nastojanja.

(3) Trajanje mandata ombudsmena i njihovih zamjenika jednako je trajanju mandata predsjednika i sudija Vrhovnog suda.

(4) Svaki ombudsmen imenuje ostalo osoblje u okvirima budžeta odobrenog za tu namjenu od Vlade Federacije ili, u početku, od Premijera.

---

pogledati Amandman XXX

Član 2

(1) Ombudsmeni su dužni štititi ljudsko dostojanstvo, prava i slobode zajamčene ovim ustavom, instrumentima navedenim u Aneksu i ustavima kantona. Naročito će raditi na otklanjanju posljedica kršenja ljudskih prava i sloboda, a posebno posljedica etničkog progona.

(2) U vršenju svojih funkcija, ombudsmeni će raditi u skladu sa zakonom i principima morala i pravde.

Član 3

Svaki ombudsmen samostalno vrši svoje funkcije, osim ako ovim ustavom nije drugačije utvrđeno. Ombudsmeni mogu sarađivati u vršenju bilo koje od svojih funkcija.

Član 4

Ombudsmeni su nezavisni u vršenju svojih funkcija, i nijedna osoba niti organ vlasti ne mogu se miješati u te funkcije.

2. Nadležnosti i ovlašćenja ombudsmena

Član 5

Ombudsmeni mogu ispitivati djelatnosti bilo koje institucije Federacije, kantona, grada ili općina, kao i bilo koje druge institucije ili osobe koje su negirale ljudsko dostojanstvo, prava ili slobode, uključujući provođenje etničkog progona ili održavanje njegovih posljedica.

---

pogledati Amandman XCV

Član 6

(1) Ombudsmen ima pravo pokretati postupak pred nadležnim sudovima i intervenirati u postupcima koji su u toku, uključujući i one pred Sudom za ljudska prava.

(2) Ombudsmen ima pravo tražiti pomoć sudske policije, kako je predviđeno članom IV. C. 8.

Član 7

(1) U izvršavanju svojih funkcija ombudsmen može istraživati sva službena dokumenta, uključujući i tajna, kao i sudske i upravne spise i zahtijevati saradnju od svake osobe, uključujući bilo kog službenika, posebno u pribavljanju potrebnih informacija, dokumenata i spisa. Ombudsmen može prisustvovati sudskim i upravnim postupcima, kao i sastancima drugih organa, te može pristupiti svim mjestima gdje su osobe lišene slobode zatvorene ili gdje rade i prekontrolirati ih.

(2) Ombudsmen, njegovi zamjenici i svaka osoba koja provodi istragu iz paragrafa (1) ovog člana, dužni su čuvati tajnost dobivenih informacija, i pri tome, prema svim dokumentima i spisima postupati u skladu sa važećim propisima, osim u slučaju predviđenom u članu II. B. 8.

3. Izvještaji ombudsmena

Član 8

(1) Svaki ombudsmen podnosi godišnji izvještaj Premijeru i zamjenicima Premijera i Konferenciji o evropskoj sigurnosti i

saradnji.

(2) Ombudsmen može, u bilo koje vrijeme, podnijeti posebne izvještaje nadležnom federalnom, kantonalnom, općinskom ili međunarodnom tijelu. Domaće ustanove dužne su odgovoriti u roku koji odredi ombudsmen.

(3) U izvještaje navedene u paragrafima (1) i (2) ovog člana ombudsmen može uključiti bilo koji materijal opisan u članu II. B. 5. i poduzeti mjere za zaštitu informacija koje zahtijevaju tajnost.

---

pogledati Amandman LXVIII

4. Propisi ombudsmena

Član 9

Svaki ombudsmen pojedinačno ili svi ombudsmeni zajedno propisat će organizaciju i način obavljanja svojih funkcija. Ti se propisi objavljuju u službenom glasilu Federacije. Parlament Federacije može zakonom promijeniti ove propise.

III. PODJELA NADLEŽNOSTI IZMEĐU FEDERALNE I KANTONALNE VLASTI

Član 1*

U isključivoj su nadležnosti Federacije:

a) državljanstvo Federacije,

b) utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korišćenja zemljišta na federalnom nivou,

c) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije,

d) suzbijanje terorizma, međukantonalnog kriminala, neovlašćene trgovine drogom i organiziranog kriminala,

e) dodjela elektronskih frekvencija za radio, TV i druge svrhe, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine,

f) utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture,

g) finansiranje djelatnosti federalnih vlasti, ustanova i institucija koje federalne vlasti osnivaju oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

---

pogledati Amandmane VIII, LXXXIX i CVI

Član 2

Federalna vlast i kantoni nadležni su za:

a) jamčenje i provođenje ljudskih prava;

b) zdravstvo;

c) politiku zaštite čovjekove okoline;

d) komunikacijska i transportna infrastruktura, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine,

e) socijalnu politiku;

f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije, i o boravku i kretanju stranaca;

g) *(brisano)*

h) turizam; i

i) korišćenje prirodnih bogatstava.

---

pogledati Amandman IX

Član 3

(1) U skladu sa potrebama, nadležnosti iz člana III. 2. mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti.

(2) U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi.

(3) U vršenju ovih nadležnosti, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obavezujući na području cijele Federacije, u skladu sa ovim ustavom i odlukama Parlamenta Federacije, federalna vlast će postupiti uzimajući u obzir kantonalne nadležnosti, različite

situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju. Federalna vlast, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.

(4) U vršenju ovih nadležnosti, u skladu sa ovim ustavom i svojim kantonalnim ustavom, kantoni će se obraćati međukantonalnom savjetu za koordinaciju rješavanja međukantonalnih pitanja i za dosljedno rješavanje pitanja koja se tiču interesa van njihovih kantonalnih granica, te provodit će odluke, učestvovati u odlučivanju, i, kad je potrebno, predlagati odluke u zakonodavnim tijelima. Kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.

Član 4

Kantoni imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti. Posebno su nadležni za:

a) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga koje će imati jedinstvene federalne uniforme sa kantonalnim oznakama,

b) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;

c) utvrđivanje i provođenje kulturne politike;

d) utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;

e) utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi;

f) donošenje propisa o korišćenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje;

g) donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;

h) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;

i) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;

j) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;

k) stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa;

l) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili njenih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 5

Osim ako nije drugačije predviđeno ovim Ustavom, u ostvarivanju nadležnosti utvrđenih u članovima III.1, III.2. i III.4. ovog Ustava, Federacija i kantoni će postupati u skladu s ovim Ustavom i u interesu Federacije kao cjeline, uzajamno će se podržavati u vršenju svojih dužnosti vodeći računa o principima lojalnosti i solidarnosti između svih nivoa vlasti, te će na trajnoj osnovi međusobno sarađivati, koordinirati i dogovarati se i u dobroj vjeri će pregovarati.

---

pogledati Amandman CX

IV. STRUKTURA FEDERALNE VLASTI

A. ZAKONODAVSTVO

a) Zakonodavnu vlast će u Federaciji Bosne i Hercegovine vršiti Zastupnički dom i Dom naroda.

---

pogledati Amandman XXXI

1. Predstavnički dom

Član 1

(1) Najmanje četiri člana jednog konstitutivnog naroda će biti zastupljeno u Zastupničkom domu Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Zastupnički dom sastoji se od devedeset osam zastupnika.

---

pogledati Amandman XXXII

Član 2

Mandat poslanika u Predstavničkom domu je četiri godine, ukoliko se Dom ne raspusti u skladu sa ovim ustavom.

Član 3

(1) Poslanici u Predstavničkom domu biraju se demokratskim putem na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, na teritoriji cijele Federacije. Svaki birač ima pravo glasati za bilo koju registriranu stranku.

(2) Prije svakih izbora, svaka registrirana stranka objavljuje izbornu listu kandidata. Izabrani poslanici u Predstavničkom domu iz svake stranke osobe su sa vrha liste te stranke, prema broju dobijenih glasova. Zamjene za poslanike vrše se od osoba koje slijede na ostatku liste.

Član 4

Svaki birač sa pravom glasa može biti poslanik u Predstavničkom domu.

Član 5

Predstavnički dom bit će prvi put sazvan najkasnije dvadeset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

2. Dom naroda

Član 6

Sastav Doma naroda i izbor članova

(1) Sastav Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine će biti paritetan tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj delegata.

(2) Dom naroda sastoji se od osamdeset delegata, i to po dvadeset tri delegata iz reda svakog od konstitutivnih naroda i jedanaest delegata iz reda Ostalih.

(3) Ostali imaju pravo da ravnopravno učestvuju u postupku većinskog glasanja.

---

pogledati Amandmane XXXIII i CXI

Član 7

Mandat delegata u Dom naroda je četiri godine, ukoliko Dom ne bude raspušten u skladu sa ovim ustavom.

Član 8

(1) Delegate Doma naroda biraju kantonalne skupštine proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva. Oni se biraju iz reda njihovih predstavnika, ako drugačije nije predviđeno zakonom.

(2) Broj delegata za Dom naroda koji se biraju u svakom kantonu srazmjeran je broju stanovnika kantona, s tim što se broj, struktura i način izbora delegata utvrđuju zakonom.

(3) U Domu naroda bit će najmanje jedan Bošnjak, jedan Hrvat, jedan Srbin i jedan delegat iz reda Ostalih iz svakog kantona koji ima najmanje jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu.

(4) Delegate Bošnjake, Hrvate i Srbe iz svakog kantona biraju zastupnici iz reda tog konstitutivnog naroda u skladu sa izbornim rezultatima u zakonodavnom tijelu tog kantona, a izbor delegata iz reda ostalih uredit će se zakonom.

(5) U Domu naroda ne može vršiti funkciju delegata ni jedan zastupnik u Zastupničkom domu niti vijećnik općinskog vijeća.

---

pogledati Amandmane XXXIV i CXII

Član 9

(prestalo da važi)

---

pogledati Amandman XXXV

Član 10

Skupštine kantona biraju svoje delegate u Dom naroda u roku od trideset (30) dana od dana ovjere rezultata izbora. Zakonom će se precizirati način preraspodjele mjesta dodijeljenih jednom ili više konstitutivnih naroda i/ili grupi Ostalih iz kantona, ukoliko kantonalna skupština u tom kantonu ne izabere delegate iz reda jednog ili više relevantnih konstitutivnih naroda ili iz grupe Ostalih u Dom naroda u roku predviđenom ovim članom.

---

pogledati Amandman CXIII

3. Opće odredbe

Član 11

Svaki dom će većinom glasova usvojiti svoj poslovnik o radu i izabrati među svojim članovima predsjedavajućeg i dva potpredsjedavajuća, koji ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih.

---

pogledati Amandman XXXVI

Član 12

Svaki dom radi javno, osim u izuzetnim slučajevima, predviđenim njihovim poslovnicima, i objavljuje zapisnik o svojim raspravama i odlukama.

Član 12a

U cilju poboljšanja transparentnosti i odgovornosti Parlamenta Federacije, svaki dom će omogućiti učešće građana, uključujući i učešće mladih, u svom radu i svojim će poslovnikom o radu propisati odgovarajuće vidove neposrednog učešća građana u pitanjima koje spadaju u nadležnost Parlamenta Federacije, uključujući i pravo građana Federacije BiH da iniciraju donošenje zakonâ u određenim oblastima kao i uvjete za ostvarivanje takvog prava.

---

pogledati Amandman CXIV

Član 13

Članovi i delegati zakonodavnih organa Federacije ne podliježu krivično-pravnoj, ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u zakonodavnim organima Federacije.

---

pogledati Amandman LXIV

Član 14

Članovi oba doma bit će plaćeni kako je utvrđeno zakonom. Plaća se neće povećavati ili smanjivati tokom izbornog mandata, osim za prilagođavanje troškovima života.

Član 15

Svaki dom treba da odbije ili usvoji potrebne zakone u roku od 45 dana nakon njihovog usvajanja u drugom domu. Ukoliko se rok ne ispoštuje, zakon će biti uvršten u dnevni red doma na sjednici koja će se održati nakon isteka roka od 45 dana, a najkasnije 30 dana nakon isteka tog roka.

---

pogledati Amandman CXV

Član 16

(1) Kada Predsjednik Federacije utvrdi da domovi nisu u mogućnosti donijeti potrebne zakone, on može, uz suglasnost sa Potpredsjednikom Federacije, raspustiti jedan ili oba doma, s tim da nijedan dom ne može biti raspušten u periodu od godinu dana od njegovog prvog sazivanja.

(2) Predsjednik Federacije raspušta oba doma kad oni ne uspiju donijeti budžet Federacije prije početka budžetske godine.

4. Odlučivanje u domovima

Član 17

Ukoliko Ustavom nije drugačije utvrđeno, odluke Parlamenta Federacije zahtijevaju potvrdu oba doma, osim za poslovnike i deklaracije koje domovi samostalno donose.

5. Definicija vitalnog interesa

Član 17a

Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su definirani na slijedeći način:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti;

- identitet jednog konstitutivnog naroda;

- ustavni amandmani;

- organizacija organa javne vlasti;

- jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka;

- obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno nasljeđe;

- teritorijalna organizacija;

- sistem javnog informisanja.

---

pogledati Amandmane XXXVII i CXVI

6. Parlamentarna procedura za zaštitu vitalnih interesa

Član 17b

(1) Zakoni ili drugi propisi ili akti koji se podnesu Zastupničkom domu u Federaciji Bosne i Hercegovine, također se usvajaju u Domu naroda Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) U Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine osniva se Vijeće za zaštitu vitalnih interesa, kako bi odlučivalo o pitanjima vitalnog interesa, prema proceduri u skladu sa ovim ustavom. Ovo vijeće razmatra sva pitanja koja su od vitalnog interesa.

(3) Vijeće za zaštitu vitalnog interesa sastoji se od sedam članova, po dva iz svakog konstitutivnog naroda i jedan član iz reda Ostalih. Sudije bira Ustavni sud iz reda sudija tog suda.

---

pogledati Amandmane XXXVIII i CXVII

Član 18

Procedura za zakone u vezi sa vitalnim interesom, kako je to definisano u listi iz amandmana XXXVII

(1) U slučaju da dvije trećine jednog od klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda ili više od jednog predsjedavajućeg ili potpredsjedavajućeg Doma naroda odluče da se zakon, drugi propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes definiran članom IV.A.17a ovog Ustava, Dom naroda će taj zakon, propis ili akt razmatrati kao pitanje od vitalnog interesa.

(2) Odluka da se zakon, drugi propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes mora biti donesena u roku od jedne sedmice od dana kada je prijedlog zakona, propisa ili akta dostavljen delegatima, a najkasnije do održavanja glasanja o tom zakonu, propisu ili aktu u Domu naroda.

(3) Ukoliko većina svakog kluba zastupljenog u Domu naroda glasa za takav zakon, propis ili akt, smatrat će se da je usvojen.

(4) Ukoliko se u Domu naroda postigne saglasnost o amandmanima, takav zakon, propis ili akt se ponovo dostavlja Predstavničkom domu na odobravanje.

(5) Ukoliko se saglasnost u Domu naroda ne postigne ili ukoliko se na prijedlog amandmana ne dobije saglasnost, formirat će se Zajednička komisija sastavljena od predstavnika Predstavničkog doma i Doma naroda. Zajednička komisija je sastavljena na paritetnom osnovu i odluke donosi konsenzusom. Zajednička komisija usaglašava tekst zakona, propisa ili akta. Ukoliko se tekst zakona, propisa ili akta usaglasi, zakon, propis ili akt smatra se usvojenim.

(6) Ukoliko Zajednička komisija ne postigne saglasnost, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine da donese konačnu odluku o tome da li se predmetni zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes jednog od konstitutivnih naroda.

(7) Vijeće za zaštitu vitalnog interesa pri Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine odlučuje o prihvatljivosti takvih slučajeva dvotrećinskom većinom u roku od jedne sedmice, a u roku od mjesec dana odlučuje o meritumu slučajeva koji se smatraju prihvatljivim.

(8) Potreban je glas najmanje dvoje sudija da bi Sud odlučio da se radi o vitalnom interesu.

(9) Ukoliko Sud donese pozitivnu odluku o vitalnom interesu, taj zakon, propis ili akt smatra se neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može ponovo dostaviti isti tekst zakona, propisa ili akta.

(10) U slučaju da sud odluči da se predmetni zakon, propis ili akt ne odnosi na vitalni interes, smatra se da je zakon, propis ili akt usvojen/biće usvojen prostom većinom.

---

pogledati Amandmane XXXIX i CXVIII

Član 18a

(brisano)

---

pogledati Amandmane XL i CXIX

Član 19

Ostale odluke donose se prostom većinom u svakom domu, ukoliko nije drugačije utvrđeno ovim ustavom ili poslovnikom toga doma.

7. Nadležnosti Parlamenta Federacije

Član 20

(1) Pored ostalih nadležnosti utvrđenih u ovom ustavu, Parlament Federacije nadležan je i za:

a) izbor Predsjednika i dva Potpredsjednika Federacije, kako je utvrđeno u članu IV. B. 2;

b) podnošenje zahtjeva, u skladu sa članom IV. B. 3 (1) Ustavnom sudu da odluči treba li smijeniti Predsjednika ili jednog od Potpredsjednika Federacije;

c) potvrđivanje imenovanja Vlade Federacije većinom glasova;

d) donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti. Zakoni stupaju na snagu kako je u njima utvrđeno, ali ne ranije nego što budu objavljeni u službenom glasilu Federacije;

e) *(brisano)*

f) davanja ovlašćenja kantonima da zaključuju sporazume sa državama i međunarodnim organizacijama, uz saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim za sporazume one vrste za koje Parlamentarna skupština zakonom odluči da im nije potrebna takva saglasnost;

g) *(brisano)*

h) odobravanje, većinom glasova, sporazuma sa državama i međunarodnim organizacijama, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine osim sporazuma one vrste za koje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine zakonom odluči da im nije potrebna takva saglasnost;

i) *(brisano)*

j) donošenje budžeta Federacije i zakona o oporezivanju i osiguravanje potrebnog finansiranja na drugi način; i

k) vršenje drugih nadležnosti koje su mu povjerene.

---

pogledati Amandmane X, LXIX, XCIV i CVIII

Član 21

Svaki dom može provoditi istragu i u tu svrhu zahtijevati svjedočenja, dokaze i dokumente.

B. IZVRŠNA VLAST FEDERACIJE

1. Predsjednik i Potpredsjednik Federacije

Član 1

Predsjednik Federacije predstavlja i zastupa Federaciju i šef je federalne izvršne vlasti. Predsjednik Federacije ima dva potpredsjednika iz različitih konstitutivnih naroda. Oni se biraju u skladu sa ovim ustavom.

---

pogledati Amandmane XI i XLI

Član 2

(1) Bilo koja grupa od jedanaest delegata iz svakog od klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda može predložiti kandidata iz reda odgovarajućeg konstitu-tivnog naroda, pod uvjetom da svaki delegat može podržati isključivo jednog kandidata. Svi kandidati mogu biti izabrani u skladu s ovim članom ili na mjesto predsjednika ili na mjesto potpredsjednika Federacije."

(2) Ukoliko u roku od 30 dana od dana potvrđivanja rezultata za izbor delegatâ u Dom naroda, potreban broj delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda ne predloži kandidata za mjesta predsjednika i dva potpredsjednika Federacije u skladu sa stavom (1) ovog člana, onda će to učiniti bilo koja grupa od sedam delegata iz kluba ili klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda koji kandidate nisu predložili.

(3) Ukoliko u roku od 50 dana od dana potvrđivanja rezultata za izbor delegatâ u Dom naroda, potreban broj delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda ne predloži kandidata za mjesta predsjednika i dva potpredsjednika Federacije u skladu sa stavovima (1) i (2) ovog člana, onda će to učiniti bilo koja grupa od četiri delegata iz kluba ili klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda koji kandidate nisu predložili."

(4) Izbor za predsjednika i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine zahtijeva prihvatanje liste koju sačinjavaju tri kandidata i koja uključuje po jednog kandidata iz svakog konstitutivnog naroda predloženog u odgovarajućem klubu konstitutivnog naroda, u Predstavničkom domu, a zatim u Domu naroda.

(5) Imena kandidata predloženih u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana dostavljaju se Predstavničkom domu, koji će glasati o jednoj ili više lista u roku od 30 dana od dana dostavljanja imena posljednjeg ili posljednjih kandidatâ, u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana. Listu odobrava Predstavnički dom ukoliko je podrži većina poslanika koji su prisutni i glasaju i ta lista se dostavlja Domu naroda na odobravanje.

(6) Ukoliko broj kandidata predloženih u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana omogući formiranje dvije liste, organizirat će se jedno glasanje u Predstavničkom domu i svaki poslanik će moći glasati za jednu od ove dvije liste. Lista koja dobije najveći broj glasova u Predstavničkom domu dostavlja se Domu naroda na odobravanje.

(7) U slučaju da broj kandidata predloženih u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana omogući formiranje više od dvije liste, organizirat će se jedno glasanje u Predstavničkom domu i svaki poslanik će moći glasati za jednu od ovih lista. Ukoliko u prvom krugu glasanja nijedna lista ne dobije većinu glasova poslanika koji su prisutni i glasaju, u roku od jedne sedmice organizira se drugi krug glasanja u kojem će poslanici Predstavničkog doma glasati za jednu od dvije liste s najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasanja. Lista koja dobije najveći broj glasova u Predstavničkom domu dostavlja se Domu naroda na odobravanje.

(8) Dom naroda odlučuje većinom glasova delegata koji su prisutni i koji glasaju u roku od 30 dana od prijema liste koju je odobrio Predstavnički dom.

(9) Izuzetno od odredbe stava (4) ovog člana, ukoliko Predstavnički dom ne odobri listu kandidata u roku iz stava (5) ovog člana, lista koju sačinjavaju kandidati koji su prilikom predlaganja dobili najveću podršku u odgovarajućim klubovima u Domu naroda u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana prosljeđuje se Domu naroda i kandidati sa te liste će se smatrati izabranim ukoliko ta lista bude odobrena samo u Domu naroda.

(10) Izuzetno od odredbe stava (4) ovog člana, ukoliko u roku iz stava (8) ovog člana Dom naroda ne obavi glasanje za listu kandidata koju je dostavio Predstavnički dom, izabranim će se smatrati kandidati sa liste koja bude odobrena samo u Predstavničkom domu.

(11) Ukoliko se lista kandidata ne odobri u skladu sa stavovima (4) do (10) ovog člana, postupak se ponavlja. U ponovljenom postupku, Predstavnički dom će glasati za novu listu u skladu sa stavovima (5) do (7) ovog člana u roku od 15 dana od dana glasanja kojim je lista kandidata odbijena. Ukoliko je Predstavnički dom iscrpio sve moguće liste kandidata predloženih u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana, postupak predviđen u stavovima (1) do (7) ovog člana se ponavlja, pod uvjetom da će se rokovi u kojima odgovarajući klub predlaže kandidate iz stavova (1) do (3) ovog člana prepoloviti i da će početi da teku od dana odbijanja posljednje liste u Domu.

(12) Izuzetno od odredbe stava (4) ovog člana, u ponovljenom postupku izabranim će se smatrati kandidati sa liste koju je odobrio Predstavnički dom.

(13) Tri kandidata izabrana u skladu s ovim članom odlučuju između sebe koji od njih će obavljati funkciju predsjednika. Ukoliko se dogovor ne postigne, o tome će odlučivati Predstavnički dom.

(14) Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije biraju se na mandat od četiri godine. Ista osoba ne može biti izabrana na bilo koje od mjesta predsjednika ili potpredsjednika više od dva puta uzastopno.

---

pogledati Amandmane XLII i CXX

Član 3

(1) Predsjednik ili jedan od Potpredsjednika Federacije, ukoliko je prekršio zakletvu ili je iz drugih razloga nedostojan vršenja te funkcije, može biti smijenjen odlukom Ustavnog suda koji postupa prema zahtjevu dvotrećinske većine glasova svakog doma Parlamenta Federacije.

(2) Ukoliko predsjednik ili jedan od potpredsjednika Federacije umre, bude smijenjen ili prema mišljenju Vlade, usvojenom konsenzusom, trajno nije u mogućnosti izvršavati svoje službene dužnosti koje proizilaze iz njegovog položaja, bit će proveden postupak predviđen u članu IV.B.2. pod uvjetom da rokovi u kojima odgovarajući klub predlaže kandidate za upražnjeno mjesto počinje da teče od dana kada su mjesta koja je potrebno popuniti postala upražnjena. Upražnjeno mjesto se popunjava do kraja započetog mandata.

---

pogledati Amandmane XLIII, LXX i CXXI

2. Vlada Federacije

Član 4

Minimalna zastupljenost u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine u prijelaznom periodu do potpune provedbe Aneksa 7.

(1) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (premijer/ predsjednik Vlade i šesnaest ministara) sastoji se od osam ministara iz reda bošnjačkog, pet ministara iz reda hrvatskog i tri ministra iz reda srpskog naroda. Jednog ministra iz reda ostalih može imenovati premijer/predsjednik Vlade iz kvote najbrojnijeg konstitutivnog naroda. Vlada ima i premijera/predsjednika Vlade koji ima dva zamjenika, iz različitih konstitutivnih naroda, koji se biraju iz reda ministara.

(2) Nakon potpune provedbe Aneksa 7., najmanje 15% članova Vlade mora biti iz jednog konstitutivnog naroda. Najmanje 35%

članova Vlade mora biti iz dva konstitutivna naroda. Jedan član Vlade mora biti iz reda ostalih.

---

pogledati Amandmane XII i XLIV

Član 5

Izbor Vlade

(1) Predsjednik Federacije će, nakon konsultacija sa predsjedavajućim i potpredsjedavajućim oba doma, predsjednicima klubova i potpredsjednicima Federacije, odrediti mandatara za sastav Vlade koji ima vjerodostojne šanse da dobije podršku u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije. Mandatar je u roku od 15 dana dužan izvijestiti predsjednika o formiranju Vlade koju bi, ukoliko je bude imenovao predsjednik Federacije uz saglasnost oba potpredsjednika Federacije u skladu sa stavom (2) ovog člana, mogla podržati većina u Predstavničkom domu.

(2) Vladu Federacije imenuje predsjednik Federacije uz saglasnost oba potpredsjednika Federacije, u roku od 30 dana od dana izbora predsjednika i dva potpredsjednika. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će biti izabrana nakon što je njeno imenovanje potvrdio većinom glasova Predstavnički dom Federacije.

(3) Ukoliko predsjednik Federacije ne uspije imenovati Vladu Federacije uz saglasnost oba potpredsjednika Federacije u skladu sa stavom (2) ovog člana, predsjednik će dobiti dodatni rok od 30 dana da ponovi postupak predviđen u prva dva stava ovog člana.

(4) Ukoliko predsjednik Federacije ponovo ne uspije imenovati Vladu Federacije uz saglasnost oba potpredsjednika Federacije u skladu sa stavom (3) ovog člana, Vlada koju predloži predsjednik Federacije uz saglasnost jednog potpredsjednika prosljeđuje se Parlamentu Federacije. Ovako predložena Vlada smatra se izabranom ukoliko bude potvrđena većinom glasova u Predstavničkom domu, a potom većinom glasova u Domu naroda, pod uvjetom da glasovi protiv ne uključuju tri petine ili više delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda.

(5) Svako upražnjeno mjesto popunjava se u skladu s postupkom predviđenim u stavovima (2) i (4) ovog člana, ukoliko zakonom nije drukčije predviđeno.

(6) Ukoliko Vlada ne bude izabrana u skladu sa stavom (4) ovog člana, predsjednik Federacije, uz saglasnost potpredsjednikâ Federacije, ponovo će postupiti u skladu sa stavom (2) ovog člana.

(7) Ukoliko Vlada ne bude imenovana u skladu sa stavom (6) ovog člana, ili ukoliko Vladu imenovanu u skladu sa tim stavom ne potvrdi Predstavnički dom, izuzetno od odredbi člana IV.A.16, stav (1), Parlament Federacije i kantonalne skupštine će se smatrati raspuštenim. Prijevremeni izbori će biti raspisani u skladu s Izbornim zakonom BiH za Predstavnički dom Federacije i za kantonalne skupštine. Mandat predsjednika i dva potpredsjednika Federacije prestaje njihovim smjenjivanjem nakon ovih prijevremenih izbora.

(8) Vlada se može smijeniti bilo odlukom Predsjednika Federacije, uz saglasnost Potpredsjednika Federacije, ili izglasavanjem nepovjerenja Vladi većinom glasova u svakom od domova. Predsjednik Federacije smjenjuje ministre na prijedlog Premijera.

---

pogledati Amandmane XLV, LXXI, CXXII i CXXXI

Član 6

(prestalo da važi)

---

pogledati Amandman XLVI

3. Podjela izvršnih nadležnosti

Član 7

Osim ako ovim ustavom nije drugačije utvrđeno:

a) Predsjednik Federacije nadležan je za:

(I) imenovanje Vlade, šefova diplomatskih misija, sudija Ustavnog suda Federacije na prijedlog kandidata od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, u skladu sa članovima IV. B. 5, IV. B. 8 i IV. C. 6;

(II) *(brisano)*

(III) vođenje konsultacija u vezi sa imenovanjem ombudsmena i sudija u skladu sa članovima II. B. 1 (2) i IV. C. 6. b);

(IV) potpisivanje odluka Parlamenta Federacije nakon njihovih donošenja u skladu sa članovima IV. A. 17 do 19;

(V) potpisivanje i ratificiranje međunarodnih sporazuma u ime Federacije;

(VI) *(brisano)*

(VII) davanje pomilovanja za djela utvrđena federalnim zakonima, osim za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti i genocida.

b) Potpredsjednici Federacije nadležni su za:

(I) zamjenjivanje Predsjednika Federacije u uvjetima navedenim u članu IV. B. 3;

(II) saradnju sa Predsjednikom Federacije u onim situacijama u kojima je potrebno da Predsjednik zatraži njegovu saglasnost; i

(III) izvršavanje onih dužnosti povjerenih od Predsjednika ili Parlamenta Federacije.

c) Premijer je nadležan za:

(I) provođenje politike i izvršavanje zakona federalne vlasti, uključujući osiguranje izvršavanja odluka sudova Federacije;

(II) predlaganje smjenjivanja Predsjednika Federacije kako je utvrđeno članom IV. B. 3. (2);

(III) predlaganje i davanje preporuka iz oblasti zakonodavstva; i

(IV) pripremanje budžetskih prijedloga Parlamentu Federacije.

d) *(brisano)*

e) Zamjenici Premijera nadležani su za:

(I) vrši dužnost ministra;

(II) pomaganje Premijeru u provođenju politike i izvršavanju zakona Federacije;

(III) odlučivanje da li će se zatražiti mišljenje Ustavnog suda; i

(IV) vršenje dužnosti Premijera kada ovaj nije u mogućnosti obavljati svoju funkciju ili kada je mjesto Premijera upražnjeno dok novi

Premijer ne preuzme funkciju.

f) Svaki ministar nadležan je za:

(I) provođenje federalne politike i izvršavanje federalnih zakona iz okvira nadležnosti svoga ministarstva ili izvršavanja zadataka koje mu odredi Premijer;

(II) predlaganje i davanje preporuka u vezi sa propisima iz okvira nadležnosti svoga ministarstva ili prema zadatku koji mu odredi Premijer;

(III) rukovođenje, koordiniranje i nadziranje aktivnosti svoga ministarstva;

(IV) izdavanje uputstava, instrukcija, naredaba i donošenje propisa u culju omogućavanja izvršavanja zakona iz nadležnosti njegovog ministarstva i onih koje mu povjeri Premijer, u skladu sa ovim ustavom i zakonima Federacije;

(V) pripremanje, objašnjavanje i analiziranje budžetskih prijedloga iz nadležnosti svog ministarstva ili vršenje drugih zadataka na zahtjev Premijera;

(VI) odgovaranje na pitanja bilo kojeg doma Parlamenta Federacije iz nadležnosti svog ministarstva ili izvršavanje svakog drugog zadatka koji mu povjeri Premijer;

(VII) pomaganje Premijeru u provođenju politike i izvršavanju zakona Federacije; i

(VIII) odlučivanje o odobravanju pokretanja postupka utvrđenog u članu IV. B. 6. (1).

g) *(brisano)*

---

pogledati Amandmane XIII, LVI, LXXII, LXXXVIII, XC i CVII

Član 8

(brisano)

---

pogledati Amandman XCI

Član 9

Vlada Federacije je ovlašćena donositi uredbe sa zakonskom snagom u slučaju opasnosti po zemlju kada Parlament Federacije nije u mogućnosti to učiniti. Svaka uredba imat će snagu zakona i ne može derogirati prava i slobode utvrđene ovim ustavom. Svaka uredba prestat će važiti najkasnije istekom tridesetog dana od njenog objavljivanja, s tim da će prestati važiti odmah po ukidanju odlukom Parlamenta ili na kraju desetog dana od njenog objavljivanja, ukoliko je Parlament Federacije u zasjedanju kada je uredba objavljena. Uredba objavljena dok Federacija upotrebljava oružane snage u skladu sa ovim ustavom ostat će na snazi do petog dana slijedeće sjednice Parlamenta Federacije, kada prestaje važiti, osim ako ne bude potvrđena ali ni u kom slučaju neće važiti duže od šest mjeseci. Po isteku roka važenje uredbe se ne može produžavati, uredba se ne može ponovo donositi niti djelomično mijenjati bez odluke Parlamenta Federacije i njegove saglasnosti.

4. Imunitet

Član 10

(brisano)

---

pogledati Amandman LXV

C. SUDSKA VLAST FEDERACIJE

1. Opće odredbe o sudovima

Član 1

(1) Sudsku funkciju u Federaciji vrše sudovi Federacije navedeni u paragrafu 2. ovog člana, kantonalni sudovi navedeni u članu V. 11. i općinski sudovi navedeni u članu VI. 7.

(2) Sudovi Federacije su:

a) Ustavni sud,

b) Vrhovni sud,

c) Sud za ljudska prava.

Član 2

Svi organi vlasti izvršavat će i pomagati u izvršavanju presuda i rješenja svih sudova navedenih u ovom ustavu.

Član 3

Ukoliko ovim ustavom nije drugačije utvrđeno, pravila postupka potrebna da bi se osigurala jednakost u postupanju kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred sudovima i organizaciji svih sudova bit će utvrđeni zakonima Federacije. Zakonodavno tijelo kantona može propisati dopunska pravila o organizaciji i upravljanju kantonalnim i općinskim sudovima. U skladu sa tim pravilima, svaki sud može utvrditi svoju unutrašnju organizaciju i u vezi sa tim donijeti dopunska pravila.

---

pogledati Amandman LVII

Član 4

(1) Sudska vlast u Federaciji samostalna je i nezavisna.

(2) Sudovi će osigurati jednak položaj svim stranama u sudskim postupcima.

(3) Sudska vlast je samostalna i nezavisna od izvršne i zakonodavne vlasti Federacije.

(4) Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, kao tijelo na državnom nivou, osigurava samostalnost, nezavisnost, nepristrasnost, stručnost i efikasnost sudova i tužilačke dužnosti u Federaciji. Nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, između ostalog, uključuju imenovanje, vođenje disciplinskog postupka protiv i smjenjivanja sudija, osim sudija Ustavnog suda Federacije i obuhvataju i tužioce i zamjenike tužioca u Federaciji. Sastav i dodatne nadležnosti Visokog sudskog tužilačkog vijeća utvrđuju se zakonom na nivou Bosne i Hercegovine.

(5) Svi sudski postupci javni su, ukoliko, za određene izuzetne situacije, zakonom nije drugačije utvrđeno. Sve presude javno se objavljuju.

---

pogledati Amandmane LVIII i CIII

2. Opće odredbe o sudovima Federacije

Član 5

(1) Sudije sudova Federacije bit će ugledni pravnici najviših moralnih osobina.

(2) Sudije sudova Federacije neće biti krivično gonjeni niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije.

Član 6

(1) Sudije Vrhovnog suda, uključujući i predsjednika Suda, bira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom.

(2) Predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednikâ predlaže sudije Ustavnog suda za sva upražnjena mjesta u roku od 30 dana od dana kada je listu kandidata dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine prema članu IV.B.7.(a)(I) ovog Ustava.

(3) Za imenovanje sudija predloženih u skladu sa stavom (2) ovog člana potrebna je potvrda većine delegata Doma naroda koji su prisutni i glasaju. Ukoliko jednog ili više sudija predloženih u skladu sa stavom (2) ovog člana ne potvrdi većina delegata Doma naroda koji su prisutni i glasaju, predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednikâ predlaže jednog ili više novih sudija za sva preostala upražnjena mjesta u roku od 30 dana od dana glasanja u Domu naroda. Ovaj postupak će se ponavljati sve dok se upražnjena mjesta ne popune. Ukoliko na listi kandidata ne ostane nijedan sudija iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dostavlja novu listu kandidata.

(4) Ukoliko predsjednik uz saglasnost potpredsjednikâ ne predloži kandidate za sva upražnjena mjesta u roku od 30 dana od dana kada je Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dostavilo listu ili od dana glasanja putem kojeg je Dom naroda odbio da potvrdi kandidate predložene u skladu sa stavom (2) ovog člana, Dom naroda većinom glasova delegata koji su prisutni i glasaju odlučuje o potvrđivanju jednog najviše rangiranog kandidata iz reda

relevantnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih s liste koju je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Ukoliko kandidat ne dobije potrebnu većinu, Dom naroda odlučuje o drugim kandidatima iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih prema redoslijedu na rang listi koju je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Ovaj postupak će se ponavljati sve dok se sva upražnjena mjesta ne popune. Ukoliko na listi kandidata ne ostane nijedan sudija iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dostavlja novu listu kandidata.

(5) Sudije Vrhovnog suda, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, ukoliko ovim ustavom nije drugačije utvrđeno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, u skladu sa zakonom. Sudijama Vrhovnog suda takođe može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije Vrhovnog suda za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije Vrhovnog suda utvrđuje se zakonom.

(6) Osim ako ne podnesu ostavku ili ne budu s razlogom smijenjeni konsenzusom ostalih sudija Ustavnog suda, sudije Ustavnog suda biće u službi do dobi od 70 godina. U cilju pokretanja postupka za imenovanje novog sudije Suda, Ustavni sud će obavijestiti Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine najkasnije šest mjeseci prije datuma kada sudija treba da navrši 70 godina. Ukoliko novi sudija ne bude imenovan do tog datuma, sudija koji je navršio 70 godina nastavlja obavljati dužnost sve dotle dok na dužnost ne stupi novi sudija.

---

pogledati Amandmane XLVII, LIX i CXXIII

Član 7

(1) Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka

u skladu sa zakonom.

(2) Plaća i drugi uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, za sve sudije sudova Federacije utvrđuju se zakonom.

---

pogledati Amandman LX

Član 8

(1) Osnovat će se sudska policija radi pomoći sudovima u Federaciji u: osiguranju informacija, osiguranju prisustva svjedoka, privođenju otpuženih osoba, održavanju reda u sudnici i sigurnosti suda te izvršavanju sudskih naloga.

(2) Ukupna nacionalna struktura sudske policije odražavat će nacionalnu strukturu stanovništva Federacije, a za svaku od lokalnih jedinica odražavat će nacionalnu strukturu stanovništva u tom kantonu ili općini.

(3) Predsjednik Vrhovnog suda odgovoran je za upravljanje sudskom policijom.

(4) Predsjednik Vrhovnog suda donosi pravila pod kojima sudska policija može pomagati ombudsmene, na njihov zahtjev, u vršenju njihovih dužnosti.

3. Ustavni sud

Član 9

Ustavni sud sastoji se od devet sudija, od kojih su najmanje po dva iz reda sva tri konstitutivna naroda i jedan iz reda Ostalih.

---

pogledati Amandman XLVIII

Član 10

(1) Osnovna funkcija Ustavnog suda je rješavanje sporova:

a) između kantona;

b) između kantona i federalne vlasti;

c) između grada i njegovog kantona ili federalne vlasti;

d) između općine i grada;

e) između općina i njihovih kantona ili federalne vlasti; i

f) između institucija federalne vlasti ili unutar pojedinih institucija federalne vlasti.

(2) Ustavni sud:

a) na zahtjev Predsjednika Federacije, Potpredsjednika Federacije, Premijera, zamjenika Premijera ili na zahtjev jedne trećine članova bilo kog doma Parlamenta Federacije, utvrdit će da li je prijedlog zakona koji je usvojio jedan od domova, ili zakon koji su usvojila oba doma, u skladu sa ovim ustavom;

b) na zahtjev Premijera, kantona ili jedne trećine poslanika u zakonodavnom tijelu kantona, utvrdit će da li su ustav kantona i amandman na ustav, predloženi zakon ili zakon koga je usvojilo to zakonodavno tijelo, u skladu sa ovim ustavom;

c) na zahtjev Predsjednika Federacije, Potpredsjednika Federacije, Premijera ili zamjenika Premijera, utvrdit će da li je predloženi ili usvojeni propis koji donosi organ federalne vlasti u skladu sa ovim ustavom;

d) na zahtjev premijera, kantona, utvrđuje da li predloženi ili usvojeni propis koji je donio organ kantonalne, gradske ili općinske vlasti u skladu sa ovim ustavom.

(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

(4) Ustavni sud odlučuje i o ustavnim pitanjima koja mu predoči Vrhovni sud, Sud za ljudska prava ili kantonalni sud a koja se pojave u toku postupka pred tim sudom.

(5) Ustavni sud odlučuje o pitanjima koja proističu iz zakona kojima se uređuje imunitet u Federaciji.

---

pogledati Amandmane XIV, LXVI, LXXIII i XCVI

Član 11

Kad Vrhovni sud, Sud za ljudska prava ili kantonalni sud, u toku postupka koji se vodi pred sudom, smatraju da odgovarajući zakon nije u skladu sa ovim ustavom, obustavit će postupak i predočiti predmet Ustavnom sudu u skladu sa članom IV. C. 10. (3).

Član 12

Odluke Ustavnog suda konačne su i obavezujuće, posebno kada:

a) Sud rješava spor u skladu sa članom IV. C. 10. (1). Sve strane u sporu moraju poštovati tu odluku i pridržavati se naredbi Suda izdatih u toku ili na kraju postupka;

b) Sud utvrdi da zakon, usvojeni ili predloženi zakon ili drugi propis Federacije ili bilo kojeg kantona ili grada ili bilo koje općine nije u skladu sa ovim ustavom. Taj ili drugi propis neće se primjenjivati, odnosno stupiti na snagu, osim ukoliko se ne izmijeni na način koji propiše Sud ili ukoliko Sud ne utvrdi prijelazna rješenja, koja ne mogu biti na snazi duže od šest mjeseci.

c) Sud odluči o ustavnom pitanju koje mu je predočeno u skladu sa članom IV. C. 10 (3). Odluka Ustavnog suda bit će obavezujuća za sud koji je predočio pitanje u odnosu na postupak tokom kojeg je to pitanje pokrenuto i imat će djejstvo utvrđeno pod (b).

---

pogledati Amandman XCVII

Član 13

(1) U svakom postupku koji je u skladu sa članom IV. C. 10. (1), obje strane u sporu imaju pravo biti zastupljene. Sud može odobriti drugim državnim organima, koje smatra zainteresiranim stranama u sporu, da učestvuju u postupku.

(2) U svakom postupku, koji je u skladu sa članom IV. C. 10. (2) osoba ili osobe koje su zatražile ocjenu ustavnosti imaju pravo biti zastupljene isto kao i predstavnik doma ili zakonodavnog tijela koje je usvojilo taj zakon.

(3) U svakom postupku, koji je u skladu sa članom IV. C. 10. (3), sve strane u postupku, u kojem se pojavilo ustavno pitanje, imaju pravo biti zastupljene.

4. Vrhovni sud

Član 14

Broj sudija Vrhovnog suda utvrđuje se zakonom Federacije prema potrebi, s tim da ne može biti manji od devet sudija.

Član 15

(1) Vrhovni sud najviši je žalbeni sud Federacije, uključujući i odlučivanje o žalbama na odluke kantonalnih sudova u vezi sa pitanjima koja se tiču Ustava, zakona i drugih propisa Federacije i drugim pitanjima utvrđenim zakonodavstvom Federacije, osim onih iz nadležnosti Ustavnog suda ili Suda za ljudska prava.

(2) Vrhovni sud ima i izvorne nadležnosti utvrđene federalnim zakonima.

Član 16

Presude Vrhovnog suda konačne su i obavezujuće. Presude, kao i rješenja Suda koja se odnose na žalbe podnijete u skladu sa članom IV. C. 15. (1), posebno su obavezujuće za strane u postupku kao i za sud na čije je odluke žalba izjavljena.

Član 17

U vršenju izvornih nadležnosti iz člana IV. C. 15. (2), Vrhovni sud ima, uz sva ovlašćenja utvrđena zakonom po kojem djeluje, ista ovlašćenja koja imaju i drugi prvostepeni sudovi i iste nadležnosti u skladu sa zakonima navedenim u članu IV. C. 3.

5. Sud za ljudska prava

Član 18

(1) Sud za ljudska prava sastoji se od trojice sudija, jednog Bošnjaka, jednog Hrvata i jednog iz ostalih naroda.

(2) Ukoliko Sud utvrdi da njegov rad zahtijeva učešće više sudija radi blagovremenog rješavanja predmeta, Parlament Federacije u skladu

sa zakonom imenovat će dodatne sudije, a prema gore navedenom omjeru.

Član 19

Nadležnost Suda za ljudska prava odnosi se na svako pitanje koje se tiče ustavne ili druge zakonske odredbe, vezano za ljudska prava ili osnovne slobode ili bilo koje instrumente navedene u Aneksu. Sud je nadležan za slučajeve započete nakon 1. januara 1991. godine.

Član 20

Svaka strana u žalbenom postupku, u kome je neki drugi sud Federacije ili kantona izrekao presudu bez prava na žalbu može, iz bilo kojeg razloga osim zbog isteka roka za koji je odgovorna strana koja je pokrenula postupak, podnijeti žalbu na presudu Sudu za ljudska prava na osnovu bilo kojeg pitanja iz okvira njegove nadležnosti. Sud može izdavati naredbe ili poduzimati druge mjere koje smatra odgovarajućim. Odluke Suda su konačne i obavezujuće.

Član 21

(1) Žalba se može podnijeti Sudu za ljudska prava i ukoliko postupak pred nekim drugim sudom Federacije ili kantona neopravdano dugo traje.

(2) Sud će, nakon prethodnog razmatranja da li je postupak pred nekim drugim sudom Federacije ili kantona neopravdano dugo trajao, i da li predmet žalbe spada u njegovu nadležnost, odlučiti da li će prihvatiti takvu žalbu.

(3) Sud može poduzeti i druge mjere za ubrzanje postupka.

Član 22

Ustavni sud, Vrhovni sud ili kantonalni sud, na zahtjev bilo koje od strana u žalbenom postupku pred njim, ili na vlastitu inicijativu u odnosu na takvu žalbu, može se obratiti Sudu za ljudska prava s pitanjem koje je proizašlo iz žalbe, ako je to pitanje u vezi sa bilo čime iz nadležnosti toga suda. Odgovor Suda za ljudska prava obavezujući je za sud koji je uputio takvo pitanje.

Član 23

(1) Sud za ljudska prava propisuje svoj postupak i organizaciju.

(2) Sudsko vijeće sastavljeno je na način utvrđen članom IV. C. 18. (1).

(3) Sud će dozvoliti pismene i usmene iskaze u svakom postupku u skladu sa članovima IV. C. 20. do 22.

D. DISTRIBUCIJA KLJUČNIH FUNKCIJA U STRUKTURI FEDERALNE VLASTI

Član 1

(1) Od niže navedenih funkcija najviše jedna se može popuniti iz reda jednog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih:

- Premijer/predsjednik Vlade;

- Predsjedavajući Predstavničkog doma;

- Predsjedavajući Doma naroda.

(2) Predsjednik Federacije i premijer/predsjednik Vlade ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

(3) Nakon izbora predsjednika Federacije i imenovanja premijera/predsjednika Vlade, svaki dom će, ukoliko je potrebno, osigurati poštivanje odredbi stava (1) ovog člana.

(4) Od niže navedenih funkcija najviše jedna se može popuniti iz reda jednog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih:

- Predsjednik Vrhovnog suda;

- Predsjednik Ustavnog suda;

- Federalni tužilac.

---

pogledati Amandmane XLIX i CXXIV

Član 1a

(brisano)

---

pogledati Amandmane LXXIV i CXXV

V. KANTONALNE VLASTI

1. Opće odredbe

Član 1

U izvršavanju svojih nadležnosti utvrđenih u članovima III. 2. i 4. svaki kanton će:

a) poduzeti sve potrebne mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih u članovima II. A. 1. do 7. i predviđenih u instrumentima u Aneksu, i djelovat će u skladu sa ovim ustavom;

b) izvršavati svoje nadležnosti vodeći računa o nacionalnoj strukturi stanovništva u svakom gradu ili općini;

c) osigurati da konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima kantona. Takva propocionalna zastupljenost u skladu je sa popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7.

---

pogledati Amandmane LXXV i XCVIII

Član 2

(1) Svaki kanton može prenijeti svoje ovlaštenja na općinu i grad na svojoj teritoriji ili na federalnu vlast.

(2) Svaki kanton može na općinu i grad na svojoj teritoriji prenijeti ovlaštenja u vezi sa obrazovanjem, kulturom, turizmom, lokalnim poslovanjem i humanitarnom djelatnošću te radiom i televizijom, a dužan je to učiniti ako u pogledu nacionalnog sastava većinsko stanovništvo te općine, odnosno grada nije većinsko stanovništvo u kantonu kao cjelini.

(3) Svaki kanton može zaključivati međunarodne sporazume uz prethodnu saglasnost Parlamenta Federacije i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje po zakonu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine njena saglasnost nije potrebna.

---

pogledati Amandman XV

Član 3

Kantoni mogu osnivati savjete kantona u cilju koordiniranja politike i aktivnosti u vezi sa pitanjima od zajedničkog interesa za njihove zajednice i radi obavještavanja svojih predstavnika u Domu naroda.

Savjeti mogu osnovati koordinaciona tijela, kao što su komisije i radne grupe, radi razmjene informacija i usklađivanja aktivnosti kantona u izvršavanju njihovih nadležnosti, ali ne mogu obuhvatati vojne ili političke dogovore.

---

pogledati Amandman LXXVI

Član 4

Svaki kanton ima ustav, kojim se osiguravaju:

a) dolje navedene institucije; i

b) zaštita prava i sloboda utvrđenih ovim ustavom.

Ustavi kantona moraju biti u skladu sa ovim ustavom.

2. Zakonodavna tijela kantona

Član 5

(1) Svaki kanton ima zakonodavno tijelo koje se sastoji od jednog doma, čiji je broj poslanika utvrđen u odnosu na nacionalnu strukturu stanovništva.

(2) Poslanici u zakonodavnom tijelu kantona imaju četvorogodišnji mandat.

(3) Poslanike u zakonodavnom tijelu kantona biraju birači na demokratskim i neposrednim izborima, tajnim glasanjem, na cijeloj teritoriji kantona. Svaki birač ima pravo glasati za bilo koju od registriranih stranki.

(4) Prije svakih izbora, svaka registrirana stranka objavljuje izbornu listu kandidata. Kantonalni poslanici bit će birani sa vrha liste te stranke prema broju dobivenih glasova; zamjene za poslanike vrše se od osoba koje slijede na ostatku liste.

(5) Svaki birač može biti biran za kantonalnog poslanika.

(6) Zakonodavno tijelo kantona prvi put bit će sazvano najkasnije deset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

---

pogledati Amandmane LIII i LXXVII

Član 6

Zakonodavno tijelo kantona:

a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja kantonalni ustav;

b)-d) *(brisano)*

e) donosi ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti; i

f) usvaja budžet kantona i donosi zakone o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno finansiranje.

---

pogledati Amandmane LXI i LXXVIII

Član 7

(1) Svaki zakonodavni organ kantona donosi većinom glasova svoj poslovnik.

(2) Klub delegata konstitutivnog naroda formira se uz uslov da postoji najmanje jedan delegat tog konstitutivnog naroda u zakonodavnom organu kantona.

(3) Svaki klub delegata predlaže jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg, koje potvrđuje zakonodavni organ kantona.

(4) Zakonodavni organ kantona potvrđuje kandidate u skladu sa svojim poslovnikom. Ako jedan konstitutivni narod nije zastupljen u zakonodavnom organu, jedno od mjesta zamjenika predsjedavajućeg ostaje upražnjeno.

(5) Tri kandidata koja potvrdi skupština kantona odlučuju između sebe ko će biti predsjedavajući.

(6) Zakonodavno tijelo kantona zasjeda javno, osim u izuzetnim okolnostima predviđenim njegovim poslovnikom, i objavljuje izvještaje o zasjedanjima i odlukama.

(7) Kantonalni zakoni stupaju na snagu kao što je u njima utvrđeno, ali ne prije nego što budu objavljeni.

(8) Članovi zakonodavnih organa kantona ne podliježu krivično-pravnoj, ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u zakonodavnim organima kantona.

(9) Zakonodavno tijelo kantona može provoditi istrage i u tu svrhu zatražiti da mu se predoče dokumenti i svjedočenja.

---

pogledati Amandmane LXVII i LXXIX

Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član 7a

(1) Lista vitalnih nacionalnih interesa koji se štite u kantonima identična je listi sadržanoj u članu IV.5.17.a. ovog ustava. Klubovi iz člana IV.5.17.a. ovog ustava su u kantonima klubovi delegata formirani u skladu sa članom V.2.7. stav 2. ovog ustava.

(2) Ako više od jednog predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg zakonodavnog organa kantona tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa utvrđenih u članu IV.5.17.a. ovog ustava, za usvajanje takvog zakona potrebna je:

- većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u datoj skupštini kantona.

(3) Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg zakonodavnog organa kantona dužni su da u u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz stava 2. ovog člana.

(4) Ako samo jedan predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda datog zakonodavnog organa može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

---

pogledati Amandman LXXX

Član 7b

(1) U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u skupštini kantona odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta, potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u zakonodavnom organu kantona.

(2) Ako se većina iz stava 1. ovog člana ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.

(3) Ustavni sud Federacije, u slučaju iz ovog člana, postupa na način predviđen u članu IV.A.18 ovog ustava.

(4) Ako Sud odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

(5) U slučaju da Ustavni sud odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim / usvaja se prostom većinom glasova.

---

pogledati Amandmane LXXX i CXXVI

3. Izvršna vlast kantona

Član 8

(1) Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. u skladu sa članom IX.11.a. ovog ustava.

(2) Kandidata za mjesto premijera kantona imenuje predsjedavajući kantonalnog zakonodavnog organa u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg. Kandidat za mjesto premijera kantona predlaže ministre. Ministri nemaju zamjenike.

(3) Ministri zajedno sa premijerom čine vladu kantona. Vladu kantona potvrđuje zakonodavni organ kantona većinom glasova.

(4) Izuzetno od odredaba stava 3. ovog člana, u kantonima u kojima prema posljednjem popisu stanovništva svaki od dva ili više konstitutivnih naroda čine više od 30% stanovništva kantona, vladu potvrđuje zakonodavni organ kantona dvotrećinskom većinom glasova.

(5) Vlada preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane zakonodavnog organa kantona.

_____

pogledati Amandman LXXXI

Član 8a

Ministri odgovaraju premijeru i zakonodavnom organu kantona. Premijer je također odgovoran zakonodavnom organu kantona.

Ministri snose krajnju odgovornost za rad svojih ministarstava.

Vlada podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme zakonodavni organ kantona izglasa nepoverenje.

_____

pogledati Amandman LXXXII

Član 9

Vlada kantona nadležna je za:

a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih zakona, izvršavanje odluka svakog kantonalnog ili federalnog suda i vršenje svake druge nadležnosti povjerene kantonu od federalne vlasti;

b) pripremu prijedloga budžeta kojeg odobrava kantonalno zakonodavno tijelo;

c) osiguranje saradnje kantonalne vlade i ombudsmena;

d) nadzor nad kantonalnom policijom a, posebno, osiguranjem poštovanja odredbi člana V. 10;

e) izvršavanje drugih nadležnosti utvrđenih zakonom ili kantonalnim ustavom;

f) Sve odluke vlade donose se prostom većinom glasova prisutnih koji glasaju.

_____

pogledati Amandman LXXXIII

Član 10

U vršenju svojih nadležnosti u pogledu kantonalne policije, vlada kantona osigurava da nacionalna struktura policije odražava

nacionalnu strukturu stanovništva kantona uz uslov da nacionalna struktura policije svake općine odnosno grada odražava nacionalnu strukturu stanovništva tog grada ili općine.

---

pogledati Amandman XCIX

4. Kantonalno sudstvo

Član 11

(1) Kantoni imaju sudove koji imaju žalbenu nadležnost u odnosu na općinske sudove u svom kantonu i prvostepenu nadležnost u stvarima koje ne spadaju u nadležnost tih sudova, te druge nadležnosti utvrđene zakonom.

(2) Sudije kantonalnih sudova, uključujući i predsjednike sudova, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije u skladu sa zakonom.

(3) Sudije kantonalnih sudova, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom Federacije. Sudijama kantonalnih sudova isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat i procesa odabira nakon reorganizacije kantonalnih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije kantonalnih sudova utvrđuje se zakonom Federacije. Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, za sudije kantonalnih sudova utvrđuju se zakonom Federacije. Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

(4) Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u kantonalnim i općinskim sudovima. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. do potpune provedbe Aneksa 7. u skladu sa članom IX.11.a. ovog ustava.

_____

pogledati Amandmane LXII i LXXXIV

5. Kantoni sa posebnim režimom - Srednjobosanski i Neretvanski, čiji će se konačni nazivi utvrditi federalnim zakonom, u skladu sa članom I. 2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine

Član 12

(brisano)

_____

pogledati Amandmane I i LXXXV

VI. OPĆINSKE VLASTI

Član 1

U vršenju svojih nadležnosti svaka općina:

a) poduzima sve potrebne mjere u cilju osiguranja zaštite prava i sloboda utvrđenih u članovima II. A. 1. do 7. i u instrumentima navedenim u Aneksu;

b) vodi računa o nacionalnoj strukturi stanovništva u općini;

c) konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u općinskim organima vlasti. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. u skladu sa članom IX.11.a. ovog ustava.

_____

pogledati Amandmane I i LXXXVI

Član 2

(1) U općini se ostvaruje lokalna samouprava.

(2) Općina ima statut koji mora biti u skladu sa ovim ustavom, kantonalnim ustavom i kantonalnim zakonodavstvom.

Član 3

(1) Općina ima općinsko vijeće i općinskog načelnika.

(2) Mandat članova općinskog vijeća i općinskog načelnika je četiri godine.

(3) Općinske vijećnike i općinskog načelnika biraju, demokratskim putem, birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine na način utvrđen zakonom.

(4) Svaki birač, u skladu sa zakonom, može biti biran za općinskog vijećnika ili za općinskog načelnika.

(5) Općinski načelnik i predsjedavajući općinskog vijeća u općinama ili općinskim vijećima višenacionalnog sastava ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda odnosno iz reda ostalih, izuzev u onim općinama u kojima jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika, prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

---

pogledati Amandmane LIV i CIV

Član 4

Općinsko vijeće:

a) priprema i dvotrećinskom većinom glasova usvaja statut općine;

b) usvaja općinski budžet i donosi propise o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno finansiranje koje nisu osigurali kantonalna ili federalna vlast; i

c) donosi druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

---

pogledati Amandman CIV

Član 5

(1) Općinsko vijeće stvara uvjete za izbor općinskog načelnika i donosi svoj poslovnik koji mora biti u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonodavstvom.

(2) Općinsko vijeće zasjeda javno, osim u izuzetnim okolnostima predviđenim u svom poslovniku, i vodi zapisnike o donesenim odlukama.

(3) Općinski propisi stupaju na snagu kao što je u njima propisano ali ne prije nego što budu objavljeni.

Član 6

Općinski načelnik nadležan je za:

a) imenovanje i smjenjivanje općinskih službenika;

b) provođenje općinske politike, izvršavanje općinskih propisa, i delegiranih ili prenesenih nadležnosti općini od kantonalne i federalne vlasti;

c) osiguranje saradnje općinskih službenika sa ombudsmenima; i

d) podnošenje izvještaja općinskom vijeću i javnosti o provođenju općinske politike i svojim aktivnostima.

Član 7

(1) Općinski sudovi, koji se mogu osnovati za područje jedne ili više općina, imaju nadležnost u svim građanskim i krivičnim stvarima, osim ako ovim ustavom, kantonalnim ustavom ili zakonom Federacije ili zakonom kantona izvorna nadležnost nije dodijeljena nekom drugom sudu.

(2) Općinski sudovi se osnivaju zakonom i finansira ih kantonalna vlast.

(3) Sudije općinskih sudova, uključujući i predsjednike sudova, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije u skladu sa zakonom.

(4) Sudije općinskih sudova, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom. Sudijama općinskih sudova isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije općinskih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije općinskih sudova utvrđuje se zakonom. Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom Federacije. Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

_____

pogledati Amandmane LXIII i CV

VI.A. GRADSKE VLASTI

(1) Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, u skladu sa federalnim zakonom.

Odgovornosti grada obuhvataju:

a) finansije i poresku politiku, u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonima,

b) zajedničku infrastrukturu,

c) urbanističko planiranje,

d) javni promet,

e) druge nadležnosti koje gradu povjeri kanton, odnosno koje prenesu općine.

(2) *(brisano)*

(3) Grad ima statut koji mora biti u skladu sa ovim ustavom, kantonalnim ustavom i kantonalnim zakonodavstvom.

(4) Osim ako nije drugačije propisano ovim Ustavom, grad ima gradsko vijeće koje se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, a broj vijećnika, izborna procedura i dužina trajanja mandata se utvrđuje Statutom. Gradsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.;

(5) Gradsko vijeće:

a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja statut grada,

b) bira gradonačelnika,

c) donosi budžet grada,

d) donosi propise u izvršavanju prenesenih ovlaštenja i vrši druga ovlaštenja utvrđena statutom.

(6) Odgovornost gradonačelnika je:

a) imenovanje i smjenjivanje gradskih funkcionera,

b) provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa,

c) osiguranje saradnje gradskih funkcionera sa ombudsmenima,

d) podnošenje izvještaja gradskom vijeću i javnosti o provođenju gradske politike.

(7) Grad ostvaruje prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom.

---

pogledati Amandmane XVI, XXV, LXXXVII i C

VI.B. ORGANIZACIJA SARAJEVO

1. U Kantonu Sarajevo osniva se Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave.

Ustavom Kantona Sarajevo bit će uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva.

2. Sastav i način odlučivanja organa Grada Sarajeva održava multietničnost i posebnost Grada Sarajeva kao glavnog grada Federacije Bosne i Hercegovine.

3. Nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom Kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada, u skladu sa ovim ustavom.

---

pogledati Amandman XXVI

VI.C. ORGANIZACIJA MOSTARA

1) U Hercegovačko-neretvanskom kantonu, Grad Mostar se organizuje kao jedna teritorijalna jedinica uprave i lokalne samouprave.

2) Grad Mostar ima nadležnosti općine, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

3) Organizacija Grada Mostara se reguliše zakonom i Statutom Grada Mostara. Statutom se određuju gradska područja u kojima gradska uprava ima svoje podružnice isključivo u svrhu pružanja usluga građanima u njihovom okruženju. Statutom se određuje broj gradskih područja.

4) Gradska područja su izborne jedinice. Statutom se određuje sastav Gradskog vijeća, a izborni postupak se reguliše Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine i Statutom na način koji može odstupati od uslova propisanih u članu VI.A ovog Ustava.

5) Postupak donošenja odluka se određuje Statutom Grada Mostara. Izuzetno od odredaba bilo kojeg zakona koji propisuje postupke glasanja, Statutom Grada Mostara može se odrediti poseban postupak glasanja Gradskog vijeća za usvajanje određenih odluka.

6) Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su zaštićeni u Gradu Mostaru. Pitanja od vitalnog nacionalnog interesa su definisana u članu IV.A.17.a ovog Ustava, pod uslovom da su klubovi poslanika iz člana IV.A.17.a , u svrhu Grada Mostara, oni klubovi poslanika koji su određeni Statutom Grada Mostara. Postupak zaštite vitalnih nacionalnih interesa se reguliše Statutom Grada Mostara. Taj postupak uključuje mogućnost upućivanja pitanja od vitalnog interesa Ustavnom sudu Federacije u skladu s postupkom predviđenim u članu IV.A.18., stavovima (7) do (10) ovog Ustava, u slučaju da se ne može doći do dogovorenog rješenja.

7) Samo vijećnici izabrani u Gradsko vijeće mogu biti birani za gradonačelnika Grada Mostara. Gradonačelnika bira i smjenjuje dvotrećinska većina izabranih vijećnika. Postupak izbora i smjenjivanje gradonačelnika se detaljnije određuje Statutom Grada Mostara.

8) Konstitutivni narodi i ostali su proporcionalno zastupljeni u gradskoj upravi. Takva proporcionalna zastupljenost se bazira na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne sprovede, u skladu sa članom IX.11.a ovog Ustava.";

---

pogledati Amandmane CI i CXXVII

VII. MEĐUNARODNI ODNOSI

Član 1

Međunarodni odnosi Federacije moraju biti u skladu sa kontinuitetom, suverenitetom, teritorijalnim integritetom i

međunarodnim subjektivitetom Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom III Ustava Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandmane XVII i XCII

Član 2

Međunarodni odnosi Federacije zasnivaju se na poštivanju međunarodnog prava, obaveza iz međunarodnih ugovora i na načelu da se međunarodni sukobi moraju rješavati mirnim putem.

Član 3

Međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, te opća pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije. U slučaju nesaglasnosti međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, prevladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum.

---

pogledati Amandman XVIII

Član 4

(1) Sporazume s državama i međunarodnim organizacijama potpisuje, u ime Federacije, predsjednik Federacije. Oni stupaju na snagu u Federaciji samo ako ih ratificira Parlament Federacije, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim ako Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine svojim zakonom nije predvidjela da za takve vrste međunarodnih sporazuma nije potrebna takva saglasnost.

(2) Predsjednik Federacije, na prijedlog premijera, može otkazati međunarodne sporazume ukoliko mu to dopusti Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, a dužan je tako postupiti kad to zahtijeva Parlament Federacije uz saglasnost ili po zahtjevu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandmane XIX i XCIII

VIII. AMANDMANI NA USTAV

Član 1

(1) Amandmane na Ustav može predlagati predsjednik Federacije, u saglasnosti sa potpredsjednicima, Vlada Federacije, većina delegata u Zastupničkom domu ili većina bošnjačkih, hrvatskih i srpskih delegata u Domu naroda.

(2) Predloženi amandman usvaja se:

(a) u Domu naroda prostom većinom uključujući većinu bošnjačkih, većinu hrvatskih i većinu srpskih delegata;

(b) u Zastupničkom domu dvotrećinskom većinom zastupnika.

---

pogledati Amandman L

Član 2

Nijednim amandmanom na Ustav ne mogu se ukinuti niti umanjiti nijedno od prava i sloboda utvrđenih u članu II. A. 1. do 7. ni promijeniti ovaj član Ustava.

IX. USVAJANJE I STUPANJE NA SNAGU USTAVA I PRIJELAZNA RJEŠENJA

Član 1

(1) Ustav Federacije usvojit će i proglasiti Ustavotvorna skupština, koja se sastoji od onih poslanika koji su izabrani na izborima 1990. godine u Skupštinu Republike Bosne i Hercegovine, a čiji je mandat još uvijek važeći.

(2) Usvajanje Ustava zahtijeva dvotrećinsku većinu Ustavotvorne skupštine, uključujući konsenzus između većine članova delegacije hrvatskog naroda, koja se sastoji od svih poslanika hrvatske nacionalnosti i većine članova delegacije bošnjačkog naroda, koja se sastoji od svih poslanika bošnjačke nacionalnosti.

(3) Osvaj ustav stupa na snagu u ponoć onog dana kada ga usvoji Ustavotvorna skupština.

Član 2

(1) Ustavotvorna skupština:

a) usvaja Ustav Federacije u skladu sa članom IX. 1;

b) bira Predsjednika Federacije u prijelaznom periodu, Potpredsjednika Federacije u prijelaznom periodu i Vladu Federacije u prijelaznom periodu, kako je utvrđeno u članu IX. 3 (3); i

c) *(brisano)*

(2) Svi zakoni koje usvoji Ustavotvorna skupština ostaju na snazi pet mjeseci nakon što se Parlament Federacije prvi put sastane, osim ako ih Parlament ne potvrdi.

---

pogledati Amandman XX

Član 3

(1) Do prvog saziva Predstavničkog doma, njegove funkcije prema ovom ustavu, vrši Ustavotvorna skupština iz člana IX. 1. (1).

(2) Do prvog saziva Doma naroda, njegove funkcije prema ovom ustavu vrši Ustavotvorna skupština. Za odluke koje zahtijevaju odvojeno glasanje bošnjačkih i hrvatskih delegacija u Domu naroda, glasovi hrvatske i bošnjačke delegacije u Ustavotvornoj skupštini zadovoljavat će ovaj zahtjev.

(3) Čim ovaj ustav stupi na snagu, Ustavotvorna skupština bira Predsjednika i Potpredsjednika Federacije u prijelaznom periodu, primjenjujući na odgovarajući način odredbe člana IV. B. 2. i gore navedene paragrafe (1) i (2). Ovi državni funkcioneri zatim predlažu Vladu Federacije u preijalaznom periodu, primjenjujući na odgovarajući način odredbe člana IV. B. 5. i gore navedeni paragraf (1), i imenuju sudije federalnih sudova u prijelaznom periodu, primjenjujući na odgovarajući način odredbe člana IV. C. 6. (b). Predsjednik, Potpredsjednik Federacije i članovi Vlade Federacije u prijelaznom periodu vrše dužnosti odgovarajućih stalnih funkcionera u skladu sa ovim ustavom, dok ne budu zamijenjeni funkcionerima izabranim ili imenovanim u skladu sa članom IX. 4. (2).

(4) Kantonalna zakonodavna tijela u prijelaznom periodu bit će izabrana u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog ustava, a sastojat će se od pet odbornika u svakoj skupštini općine, koji će biti izabrani od strane i između odbornika skupštine općine izabranih

1990. godine, čiji su mandati još uvijek važeći. Ova zakonodavna tijela u prijelaznom periodu u roku od deset dana izabrat će sve druge organe u prijelaznom periodu u skladu sa ovim ustavom.

(5) Čim ovaj ustav stupi na snagu odbornici u svakoj skupštini općine izabrani 1990. godine, čiji su mandati još uvijek važeći, u najkraćem roku će izabrati općinske organe u prijelaznom periodu u skladu sa ovim ustavom.

Član 4

(1) Prvi izbori za Predstavnički dom, Dom naroda, kantonalna i zakonodavna tijela i općinska vijeća održat će se u skladu sa Aneksom III Općeg okvirnog sporazuma.

Kasniji izbori odvijat će se po izbornim zakonima koje donese Parlament Federacije.

(2) U roku od dvije sedmice nakon prvog saziva oba doma Parlamenta Federacije, domovi će izabrati Predsjednika i Potpredsjednika Federacije. U roku od dvije sedmice nakon izbora, Predsjednik, uz saglasnost Potpredsjednika Federacije, imenovat će Vladu Federacije, a Predstavnički dom će razmotriti imenovanja Vlade po hitnom postupku.

(3) Nijedna osoba koja izdržava kaznu izrečenu od strane Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju i nijedna osoba koja je optužena od strane Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju, a koja se ne pojavi pred Sudom po njegovom pozivu, ne može se kandidovati ili vršiti naimenovanu, izbornu ili neku drugu javnu funkciju na teritoriji Federacije.

---

pogledati Amandman XXI

Član 5

(1) Svi zakoni, drugi propisi i sudska pravila koji su na snazi u Federaciji na dan stupanja na snagu ovog ustava ostat će na snazi u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa ovim ustavom, dok nadležni organi vlasti ne odluče drugačije.

(2) Svi međunarodni ugovori i sporazumi na snazi u Federaciji, na dan stupanja na snagu ovog ustava, ostat će na snazi ukoliko ih ne otkaže Predsjednik Federacije u skladu sa članom VII. 4. (2).

Član 6

Sve osobe na državnoj funkciji u Federaciji na dan stupanja na snagu ovog ustava, ostat će na toj funkciji dok ne budu razriješeni u skladu sa odgovarajućim zakonom ili dok se ta funkcija ne ukine.

Član 7

(1) Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine na odgovarajući način će se koristiti za sva izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, objavljeni rezultati posljednjeg popisa stanovništva u Bosni i Hercegovini koristit će se za izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke a potrebna su za izbor delegata u Dom naroda.

---

pogledati Amandmane LI i CXXVIII

Član 8

Svi postupci u sudovima, organima i tijelima koja vrše javna ovlašćenja na teritoriji Federacije, na dan stupanja na snagu ovog ustava, nastavit će se ili će se prenijeti na druge sudove, organe i tijela koja će biti osnovana prema ovom ustavu, a u skladu sa zakonodavstvom kojim su utvrđene nadležnosti tih sudova, organa i tijela.

Član 9

Slijedeće odredbe koje se odnose na određene prijelazne međunarodne aranžmane primjenjuju se na periode kako slijedi:

a) dok Federacija ne usvoji zakone o sudskim postupcima iz člana IV. C. 3, sudovi u Federaciji mogu primjenjivati važeće zakone o sudskim postupcima koji nisu u suprotnosti sa ovim ustavom.

b) u prijelaznom periodu predsjednik Vrhovnog suda može sklapati aranžmane sa odgovarajućim međunarodnim tijelima, radi obavljanja

funkcija koje se povjeravaju sudskoj policiji.

c) prvih pet godina nakon stupanja na snagu ovog ustava, trojicu sudija Ustavnog suda, koji će biti stranci i koji nisu državljani nijedne susjedne države, imenovat će predsjednik Međunarodnog suda pravde nakon konsultacija sa Predsjednikom i Potpredsjednikom Federacije;

d) (I) Sud za ljudska prava djelovat će u okviru mehanizma kojeg je ustanovio Savjet Evrope Rezolucijom 93 (6) svojeg Ministarskog savjeta, s tim da se ta rezolucija može mijenjati sve dok bude primjenjiva na Federaciju;

(II) Sud za ljudska prava, u početku, sastojat će se od sedam sudija, od kojih će trojica biti imenovana i obavljati funkciju u skladu sa uvjetima iz člana IV. C. 6. Ministarski savjet Savjeta Evrope imenovat će četvoricu sudija ovog suda u skladu sa Rezolucijom 93 (6). Te sudije će biti stranci, koji ne mogu biti državljani nijedne od susjednih država;

(III) Ako Sud za ljudska prava zaključi da njegov rad zahtijeva učešće više sudija da bi se izbjegli nepotrebni zastoji u rješavanju sporova, Predsjednik Federacije će dogovoriti sa Savjetom Evrope da se imenuju dodatne sudije u skladu sa omjerom domaćih i stranih sudija utvrđenim u članu IX. 9. d) (II).

e) Za period koji ne može biti manji od tri godine i u slučaju dok Parlament Federacije ne donese zakon koji regulira imenovanje ombudsmena, njih će imenovati i razrješavati Konferencija o evropskoj sigurnosti i saradnji nakon konsultacija sa Predsjednikom i Potpredsjednikom Federacije.

Član 10

(prestalo da važi)

---

pogledati Amandmane XXII i CII

Član 11

(1) Ustavotvorna skupština Federacije koju čine poslanici Skupštine Republike Bosne i Hercegovine izabrani na izborima 1990. godine

nastavlja sa radom do konstituisanja Parlamenta Federacije u skladu sa Aneksom III i IV Općeg okvirnog sporazuma.

(2) U periodu do konstituisanja Predsjedništva Bosne i Hercegovine u skladu sa Aneksom III i IV Općeg okvirnog sporazuma, civilno komandovanje Armijom Bosne i Hercegovine, uključujući i imenovanje vojnih oficira, vršit će predsjednik Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a civilno zapovijedanje Hrvatskim vijećem odbrane, uključujući i imenovanje vojnih časnika vršit će predsjednik ili potpredsjednik Federacije koji je iz reda hrvatskog naroda.

(3) *(prestalo da važi)*

---

pogledati Amandmane XXIII i CII

Prijelazne i završne odredbe

Član 11a

1. Proporcionalna zastupljenost u svim javnim organima vlasti, uključujući i sudove

Konstitutivni narodi i grupa Ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u Federaciji BiH.

Kao ustavni princip, takva proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede, u skladu sa Zakonom o državnoj službi Bosne i Hercegovine. Ovaj opći princip će se precizirati entitetskim zakonima. Entitetski zakoni će utvrditi konkretne rokove i reguliraće pomenuti princip, u skladu sa regionalnom etničkom strukturom entiteta i kantona.

Javne institucije u smislu ovog člana su ministarstva u Vladi Federacije BiH i vladama kantona, općinski organi vlasti, kantonalni i općinski sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandman LII

Član 11b

2. Usaglašavanje principa u vezi sa kantonima Federacije Bosne i Hercegovine

U roku od devet mjeseci od usvajanja ovih amandmana, principi sadržani u ovim amandmanima primjenjuju se na kantone.

U kantonima će se formirati organi za zaštitu vitalnog interesa, a garantirat će se minimalna zastupljenost u pogledu kantonalne vlade.

---

pogledati Amandman LII

Član 11c

3. Dužnosti doma naroda

Od datuma usvajanja amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, Dom naroda Federacije Bosne i Hercegovine će se pridržavati principa sadržanih u ovim amandmanima.

---

pogledati Amandman LII

Član 11d

U roku od devet mjeseci od dana usvajanja ovih amandmana, ustavi kantona, zakoni, drugi propisi i akti i sudska pravila bit će usklađeni sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandman LII

Član 11e

U roku od tri mjeseca od dana usvajanja ovih amandmana prestat će se primjenjivati odredbe ovog ustava koje se odnose na Sud za ljudska prava Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakonom će se urediti pitanje preuzimanja poslova, opreme, arhive i drugih sredstava, kao i radno pravni status uposlenih u Sudu za ljudska prava Federacije Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandman LII

Član 11f*

(1) Kao izuzetak od načela iz stava 1. člana IV.C.7, stava 3. člana V.4.11 i stava 4. člana VI.7 ovog Ustava, plaća i/ili druge naknade

sudiji mogu biti umanjeni zakonom donesenim do 10. januara 2006. godine.

(2) Umanjenje iz stava 1. ovog člana može se izvršiti samo jednom.

(3) Stavovi 1. i 2. ovog člana ne mogu se tumačiti tako da je na bilo koji način ili u bilo kojem obliku, direktno ili indirektno, dozvoljeno neko drugo umanjenje plaće i/ili drugih naknada sudiji zaštićenih stavom 1. člana IV.C.7, stavom 3. člana V.4.11 i stavom 4. člana VI.7 ovog Ustava.

---

pogledati Amandman CVI

Član 11g

(1) Izuzetno od odredbi člana IV.C.6. stava (2) ovog Ustava kojima se predviđa rok od 30 dana, predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednikâ predlaže sudije Ustavnog suda na svim mjestima koja budu upražnjena u vrijeme stupanja na snagu ovih amandmana s listâ kandidata koje je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine 16. oktobra 2019. godine i 26. februara 2021. godine u roku od pet dana od dana stupanja na snagu ovih amandmana.

(2) Ukoliko predsjednik uz saglasnost potpredsjednikâ ne predloži kandidate za sva upražnjena mjesta u roku od pet dana ili u roku od pet dana od dana glasanja putem kojeg je Dom naroda odbio da potvrdi kandidate predložene u skladu sa stavom (1) ovog člana, Dom naroda većinom glasova delegata koji su prisutni i glasaju odlučuje o potvrđivanju jednog najviše rangiranog kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih s liste koju je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Ukoliko kandidat ne dobije potrebnu većinu, Dom naroda odlučuje o drugim kandidatima iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih prema redoslijedu na rang listi iz stava (1) ovog člana koju je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Ovaj postupak će se ponavljati sve dok se sva upražnjena mjesta ne popune. Ukoliko na listi kandidata ne ostane nijedan sudija iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda

Ostalih, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dostavlja novu listu kandidata.

(3) Izuzetno, Dom naroda koji je konstituiran nakon Općih izbora održanih 2018. godine imat će pravo da se sastaje i donosi odluke potrebne za popunu svih mjesta koja budu upražnjena u Ustavnom sudu u vrijeme stupanja na snagu ovih amandmana, sve do ovjere rezultata Općih izbora. 2022. godine od strane Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandman CXXIX

Član 11h

(1) Oba doma će usvojiti odgovarajuće amandmane na svoje poslovnike o radu u skladu s članom IV.A.12a ovog Ustava u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovih amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Zakonodavna i izvršna vlast Federacije, kantona, gradova i općina će uspostaviti odgovarajuće strukture za inkluzivno učešće mladih u pitanjima koja se tiču njihove budućnosti u navedenim nivoima vlasti, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovih amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

---

pogledati Amandman CXXX

ANEKS USTAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

INSTRUMENTI ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA KOJI IMAJU PRAVNU SNAGU USTAVNIH ODREDABA

1. Konvencija o spriječavanju i kažnjavanju zločina genocida, 1948.

2. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, 1948.

3. Ženevske konvencije I-IV. o zaštiti žrtava rata, 1949. i Ženevski dopunski protokoli I-II. 1977.

4. Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, i dopunski protokoli, 1950.

5. Konvencija o pravnom statusu izbjeglica, 1951. i dopunski protokol, 1966.

6. Konvencija o nacionalnosti udatih žena, 1957.

7. Konvencija o smanjenju broja apatrida, 1961.

8. Evropska socijalna povelja, 1961. i dopunski protokol 1.

9. Međunarodna konvencija o eliminaciji svih vrsta rasne diskriminacije, 1965.

10. Međunarodni ugovor o građanskim i političkim pravima, 1966. i pripadajući mu dopunski Opcionalni protokoli, 1989.

11. Međunarodni ugovor o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, 1966.

12. Međunarodna konvencija o eliminaciji svih vrsta diskriminacije žena, 1979.

13. Deklaracija Ujedinjenih naroda o eliminiranju svih vrsta netolerancije i diskriminacije na osnovu vjere ili vjeroispovijesti, 1981.

14. Konvencija protiv mučenja i drugih vrsta okrutnog, nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, 1984.

15. Evropska konvencija o spriječavanju mučenja, nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, 1987.

16. Konvencija o pravima djeteta, 1989.

17. Konvencija o pravima radnika na privremenom radu u inozemstvu i članova njihovih obitelji, 1990.

18. Dokument sastanka u Kopenhagenu Konferencije o ljudskoj dimenziji KESS-a, Poglavlje IV, 1990.

19. Preporuke parlamentarne skupštine Evropskog savjeta o pravima manjina, paragrafi 10-13, 1990.

20. Deklaracija Ujedinjenih naroda o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim ili jezičkim manjinama, 1990.

21. Evropska povelja o regionalnim jezicima i jezicima manjina, 1992.

22. Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina iz 1994.

---

pogledati Amandman XXIV

Amandman I
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 1/1994)

Amandman I

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, iza člana V. 11. dodaje se novi član V. 12, koji glasi:

"5. Kantoni sa posebnim režimom - Srednjobosanski i Neretvanski, čiji će se konačni nazivi utvrditi federalnim zakonom, u skladu sa članom I. 2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 12

U kantonima sa posebnim režimom primjenjuju se članovi V. 1. do 11, Ustava Federacije, ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog amandmana:

(1) Kantoni će delegirati svoje nadležnosti iz člana V. 2. (2) ako to općina zahtijeva. Svaka općina će ostvarivati lokalnu samoupravu u skladu sa članom VI. 2.

(2) Odluke koje se tiču vitalnih interesa bilo kog od konstitutivnih naroda u kantonu zahtijevaju saglasnost većine poslanika u zakonodavnom tijelu kantona, uključujući većinu bošnjačkih poslanika i većinu hrvatskih poslanika. Primjena ove odredbe može se zahtijevati većinom glasova bošnjačkih ili hrvatskih poslanika. Ukoliko je većina preostalih poslanika protiv primjene ove odredbe, osnovat će se zajednička komisija bošnjačkih i hrvatskih poslanika radi razrješenja tog pitanja. Ukoliko komisija nije u mogućnosti da to pitanje razriješi u roku od sedam dana od pozivanja na ovu odredbu, pitanje će po hitnom postupku riješiti najviši sud kantona, ukoliko je to pitanje u isključivoj nadležnosti kantona. Ukoliko to pitanje nije u isključivoj nadležnosti kantona, odluku donosi najviši sud kantona, uz mogućnost žalbe Ustavnom sudu Federacije.

(3) Kanton sa posebnim režimom ima predsjednika i zamjenika predsjednika kantona.

a) Zamjenik predsjednika kantona bit će biran u skladu sa članom V. 8. U izboru predsjednika i zamjenika predsjednika kantona, klub hrvatskih poslanika i klub bošnjačkih poslanika u zakonodavnom tijelu kantona odvojeno kandidiraju po jednu osobu. Izbor za predsjednika i zamjenika predsjednika kantona zahtijeva prihvaćanje oba kandidata zajednički, većinom glasova bošnjačkih poslanika i većinom glasova hrvatskih poslanika. Ukoliko zajednička kandidatura ne dobije potrebnu većinu, klubovi će ponovo razmotriti kandidaturu za predsjednika i zamjenika predsjednika kantona;

b) Izabrane osobe će naizmjenično po jednu godinu biti predsjednik, a zatim zamjenik predsjednika kantona, u periodu od dvije godine. Predsjednici kantona sa posebnim režimom ne mogu biti istovremeno iz istog konstitutivnog naroda;

c) Predsjednik ili zamjenik predsjednika kantona ne može vršiti tu funkciju više od dva uzastopna dvogodišnja mandata;

d) Predsjednik i zamjenik predsjednika kantona mogu biti smijenjeni dvotrećinskom većinom glasova zakonodavnog tijela kantona, uključujući većinu glasova bošnjačkih poslanika i većinu glasova hrvatskih poslanika u zakonodavnom tijelu kantona;

e) Ukoliko predsjednik ili zamjenik predsjednika umre, bude smijenjen ili, prema mišljenju vlade kantona usvojenom konsenzusom, trajno nije u mogućnosti izvršavati svoje ustavne dužnosti koje proizilaze iz njegovog položaja, postupak predviđen gornjim paragrafom (3) a) provest će u roku od trideset dana Klub poslanika koji je kandidirao osobu koja se zamjenjuje da bi se popunilo upražnjeno mjesto do kraja započetog mandata. Predsjednik ili zamjenik predsjednika kantona obavljat će obje funkcije tokom perioda predviđenog u prethodnoj rečenici ako, prema mišljenju vlade kantona usvojenom konsenzusom, ovaj drugi određeno vrijeme nije u mogućnosti izvršavati svoje dužnosti. Ukoliko oba mjesta ostanu upražnjena predsjedavajući kantonalnog zakonodavnog tijela obavljat će obje funkcije za potrebni period.

(4) Vladu kantona sa posebnim režimom:

a) Imenuje predsjednik kantona, uz saglasnost zamjenika predsjednika kantona. Imenovanje zahtijeva potvrdu dvotrećinskom većinom glasova u zakonodavnom tijelu kantona;

b) Čine jednak broj članova iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda, kao i određen broj članova koje čine ostali, imenovanih i prihvaćenih kako je predviđeno u ovom paragrafu pod a).

(5) U ustavu kantona sa posebnim režimom bit će sadržane odredbe kojima će se otkloniti blokada u odlučivanju zakonodavnog tijela kantona prilikom donošenja prijeko potrebnih zakona."

Amandmani II-XXIV
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 13/1997)

Amandman II

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se preambula, koja glasi:

"Uvjereni da demokratske institucije temeljene na poštovanju ljudskih prava i sloboda najbolje stvaraju sklad između sebe i svojih zajednica,

Odbijajući nasilje rata,

U želji da pridonesu unapređenju mira,

U želji da unaprijede slobodu pojedinca i razvijaju slobodno tržište,

Vođeni načelima Povelje Ujedinjenih naroda, Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, i Općim okvirnim sporazumom o miru u Bosni i Hercegovini, kao i njegovim aneksima (Opći okvirni sporazum),

Narodi i građani Federacije Bosne i Hercegovine, koja je sastavni dio suverene države Bosne i Hercegovine, odlučni da osiguraju punu nacionalnu ravnopravnost, demokratske odnose i najviše standarde ljudskih prava i sloboda, ovim donose Ustav Federacije Bosne i Hercegovine".

Amandman III

Član I.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"(1) Bošnjaci i Hrvati kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima, i građani Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine, ostvarujući svoja suverena prava, preoblikuju unutrašnju strukturu teritorije Federacije Bosne i Hercegovine definiranu Aneksom II Općeg okvirnog sporazuma, tako da se Federacija Bosne i Hercegovine sastoji od federalnih jedinica sa jednakim pravima i odgovornostima.

(2) Federacija Bosne i Hercegovine jedan je od dva eniteta od kojih se sastoji država Bosna i Hercegovina, i ima svu vlast, ovlaštenja i odgovornosti koje Ustavom Bosne i Hercegovine nisu izričito u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine."

Amandman IV

Član II.A.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Budući da se načela, prava i slobode utvrđeni u članu II Ustava Bosne i Hercegovine primjenjuju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, slijedeće odredbe odnose se na Federaciju."

Amandman V

Stav 1. člana II.A.2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine u prvoj rečenici mijenja se i glasi:

"Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu ovog ustava."

Amandman VI

Član II.A.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Sve osobe imaju pravo, u skladu s Aneksom VII Općeg okvirnog sporazuma na povrat ukupne imovine koje su lišene tokom etničkog progona i neprijateljstava od 1991. godine, te na nadoknadu ukupne imovine koja im se ne može povratiti. Svi iskazi i obaveze date i preuzete pod prisilom, posebno oni koji se odnose na odricanje od prava na zemlju i drugu imovinu, ništavni su.

Ostvarenje prava iz stava 1. ovoga člana uredit će se federalnim zakonodavstvom."

Amandman VII

Član II.A.5. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Sticanje i prestanak državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine propisuje federalni zakon, uz slijedeće uvjete:

a) nijedna se osoba ne može lišiti državljanstva proizvoljno, ili na način koji bi je ostavio bez državljanstva;

b) nijedna se osoba ne može lišiti državljanstva Federacije po osnovu pola, rase, boje kože, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog i društvenog porijekla, pripadnosti nekoj nacionalnoj manjini, imovine, rođenja ili bilo kojeg drugog osnova;

c) svi državljani Federacije su, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, i državljani Bosne i Hercegovine, a ovisno o uvjetima o državljanstvu utvrđenim Ustavom Bosne i Hercegovine imaju pravo i na državljanstvo druge države."

Amandman VIII

Član III.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"U isključivoj su nadležnosti Federacije:

a) organiziranje i vođenje odbrane Federacije, zaštita njene teritorije, uključujući osnivanje zajedničkog zapovjedništva svih vojnih snaga u Federaciji, nadzor nad vojnom proizvodnjom, zaključivanje vojnih sporazuma u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, te saradnja sa Stalnim komitetom za vojna pitanja i sa Vijećem ministara u odbrani Bosne i Hercegovine,

b) državljanstvo Federacije,

c) utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korišćenja zemljišta na federalnom nivou,

d) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije,

e) suzbijanje terorizma, međukantonalnog kriminala, neovlašćene trgovine drogom i organiziranog kriminala,

f) dodjela elektronskih frekvencija za radio, TV i druge svrhe, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine,

g) utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture,

h) finansiranje djelatnosti federalnih vlasti, ustanova i institucija koje federalne vlasti osnivaju oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima."

Amandman IX

U članu III.2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine tekst pod d) i f) mijenja se i glasi:

"d) komunikacijska i transportna infrastruktura, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine,

f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije, i o boravku i kretanju stranaca."

Tekst pod g) briše se.

Amandman X

U članu IV.A.20. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine tekst pod f) mijenja se i glasi:

"f) davanja ovlašćenja kantonima da zaključuju sporazume sa državama i međunarodnim organizacijama, uz saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim za sporazume one vrste za koje Parlamentarna skupština zakonom odluči da im nije potrebna takva saglasnost."

Tekst pod g) briše se.

Tekst pod h) mijenja se i glasi:

"h) odobravanje, većinom glasova, sporazuma sa državama i međunarodnim organizacijama, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine osim sporazuma one

vrste za koje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine zakonom odluči da im nije potrebna takva saglasnost."

Amandman XI

Član IV.B.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Predsjednik Federacije predstavlja i zastupa Federaciju i šef je federalne izvršne vlasti."

Amandman XII

Član IV.B.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Vlada Federacije se sastoji od premijera, koji je predsjednik Vlade, zamjenika premijera i ministara, od kojih svaki ima zamjenika. Nijedan zamjenik, uključujući zamjenika premijera, ne može biti iz istog konstitutivnog naroda kao njegov ministar."

Amandman XIII

U članu IV.B.7. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine tekst pod a), d) i e) mijenja se i glasi:

Tekst pod a) (V) mijenja se i glasi:

"a) (V) potpisivanje i ratificiranje međunarodnih sporazuma u ime Federacije."

Tekst pod a) (VI) briše se.

Tekst pod d) briše se.

Tekst pod e) (I) mijenja se i glasi:

"e) (I) vrši dužnost ministra."

Amandman XIV

U članu IV.C.3.10(1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, iza tačke b) dodaju se nove tačke c) i d), tako da dosadašnje tačke c) i d) postaju tačke e) i f):

"c) između grada i njegovog kantona ili federalne vlasti;

d) između općine i grada;"

Tekst pod 10 (2) d), mijenja se i glasi:

"d) na zahtjev premijera, zamjenika premijera ili predsjednika kantona, utvrđuje da li predloženi ili usvojeni propis koji je donio organ kantonalne, gradske ili općinske vlasti u skladu sa ovim ustavom."

Amandman XV

Član V.1.2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"(1) Svaki kanton može prenijeti svoje ovlaštenja na općinu i grad na svojoj teritoriji ili na federalnu vlast.

(2) Svaki kanton može na općinu i grad na svojoj teritoriji prenijeti ovlaštenja u vezi sa obrazovanjem, kulturom, turizmom, lokalnim poslovanjem i humanitarnom djelatnošću te radiom i televizijom, a dužan je to učiniti ako u pogledu nacionalnog sastava većinsko stanovništvo te općine, odnosno grada nije većinsko stanovništvo u kantonu kao cjelini.

(3) Svaki kanton može zaključivati međunarodne sporazume uz prethodnu saglasnost Parlamenta Federacije i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje po zakonu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine njena saglasnost nije potrebna."

Amandman XVI

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, iza poglavlja: "VI - OPĆINSKE VLASTI", dodaje se novo poglavlje, koje glasi:

"VI. A. GRADSKE VLASTI

(1) Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, formira se grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, u skladu sa federalnim zakonom.

Odgovornosti grada obuhvataju:

a) finansije i poresku politiku, u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonima,

b) zajedničku infrastrukturu,

c) urbanističko planiranje,

d) javni promet,

e) druge nadležnosti koje gradu povjeri kanton, odnosno koje prenesu općine.

(2) Grad ima statut koji mora biti u skladu sa ovim ustavom, kantonalnim ustavom i kantonalnim zakonodavstvom.

(3) Grad ima gradsko vijeće, čiji sastav čini jednak broj vijećnika iz svake općine, a broj vijećnika, postupak izbora i trajanje mandata utvrđuje se statutom.

Gradsko vijeće ne može imati manje od 15, a niti više od 30 vijećnika.

(4) Gradsko vijeće:

a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja statut grada,

b) bira gradonačelnika,

c) donosi budžet grada,

d) donosi propise u izvršavanju prenesenih ovlaštenja i vrši druga ovlaštenja utvrđena statutom.

(5) Odgovornost gradonačelnika je:

a) imenovanje i smjenjivanje gradskih funkcionera,

b) provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa,

c) osiguranje saradnje gradskih funkcionera sa ombudsmenima,

d) podnošenje izvještaja gradskom vijeću i javnosti o provođenju gradske politike.

(6) Grad ostvaruje prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom."

Amandman XVII

Član VII.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Međunarodni odnosi Federacije moraju biti u skladu sa međunarodnim subjektivitetom, teritorijalnim integritetom i kontinuitetom Bosne i Hercegovine."

Amandman XVIII

Član VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, te opća pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije. U slučaju nesaglasnosti međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, prevladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum."

Amandman XIX

Član VII.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"(1) Sporazume sa državama i međunarodnim organizacijama potpisuje i ratifikuje u ime Federacije predsjednik Federacije. Oni stupaju na snagu u Federaciji samo ako ih odobri Parlament Federacije uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim ako Parlament Federacije, odnosno Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nisu svojim zakonom predvidjeli da za takve vrste međunarodnih sporazuma nije potrebna takva saglasnost.

(2) Predsjednik Federacije, na prijedlog premijera, može otkazati međunarodne sporazume ukoliko mu to dopusti Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, a dužan je tako postupiti kad to zahtijeva Parlament Federacije uz saglasnost ili po zahtjevu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine."

Amandman XX

Član IX.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine briše se.

Amandman XXI

Član IX.4.(1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"(1) Prvi izbori za Predstavnički dom, Dom naroda, kantonalna i zakonodavna tijela i općinska vijeća održat će se u skladu sa Aneksom III Općeg okvirnog sporazuma.

Kasniji izbori odvijat će se po izbornim zakonima koje donese Parlament Federacije."

Tekst pod (3) mijenja se i glasi:

"(3) Nijedna osoba koja izdržava kaznu izrečenu od strane Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju i nijedna osoba koja je

optužena od strane Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju, a koja se ne pojavi pred Sudom po njegovom pozivu, ne može se kandidovati ili vršiti naimenovanu, izbornu ili neku drugu javnu funkciju na teritoriji Federacije."

Amandman XXII

Član IX.10. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Ovaj ustav primjenjuje se u općinama grada Mostara i gradu Mostaru dok je pod upravom Evropske unije, ako drukčije ne odluči upravitelj Evropske unije, koji ne smije odstupiti od poglavlja II o ljudskim pravima i temeljnim slobodama. Predsjednik Federacije za vrijeme uprave Evropske unije konsultuje se sa upraviteljem u pogledu olakšavanja pune primjene ovog ustava u gradu Mostaru čim se to vrijeme okonča."

Amandman XXIII

Član IX.11. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"(1) Ustavotvorna skupština Federacije koju čine poslanici Skupštine Republike Bosne i Hercegovine izabrani na izborima 1990. godine nastavlja sa radom do konstituisanja Parlamenta Federacije u skladu sa Aneksom III i IV Općeg okvirnog sporazuma.

(2) U periodu do konstituisanja Predsjedništva Bosne i Hercegovine u skladu sa Aneksom III i IV Općeg okvirnog sporazuma, civilno komandovanje Armijom Bosne i Hercegovine, uključujući i imenovanje vojnih oficira, vršit će predsjednik Predsjedništva Bosne i Hercegovine, a civilno zapovijedanje Hrvatskim vijećem odbrane, uključujući i imenovanje vojnih časnika vršit će predsjednik ili potpredsjednik Federacije koji je iz reda hrvatskog naroda.

(3) Dok se ne izaberu federalni, kantonalni i općinski funkcioneri u prijelaznom periodu u skladu sa članom IX.3. sadašnji administrativni aranžmani ostat će na snazi u okviru Federacije, osim u općinama grada Mostara i gradu Mostaru kojim će upravljati

upravitelj Evropske unije u periodu o kojem se dogovore Evropska unija i predsjednik i potpredsjednik Federacije."

Amandman XXIV

U Aneksu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, iza tačke 21. dodaje se nova tačka 22. koja glasi:

"22. Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina iz 1994."

Amandmani XXV i XXVI
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 13/1997)

Amandman XXV

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, iza poglavlja "VI.A. Gradske vlasti" iza tačke (1) dodaje se nova tačka (2) koja glasi:

"Sjedište kantona s posebnim režimom organizovat će se na osnovu istih principa".

Tač. 2. i 3. postaju tač. 3. i 4., a iza nove tačke 4. iza stava 2. dodaje se novi stav koji glasi:

"U slučaju Grada Mostara Gradsko vijeće nastavit će raditi sa postojećim brojem vijećnika, s tim da će se broj vijećnika uskladiti sa odredbama prethodnog stava najkasnije do slijedećih lokalnih izbora.

Ostale specifičnosti Grada Mostara uzet će se u obzir prilikom određivanja broja vijećnika i postupka za njihov izbor".

Dosadašnje tač. 4, 5. i 6. postaju tač. 5, 6. i 7.

Amandman XXVI

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, iza poglavlja VI.A. "Gradske vlasti" dodaje se novo poglavlje, koje glasi:

"VI.B. Organizacija Sarajevo

1. U Kantonu Sarajevo osniva se Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave.

Ustavom Kantona Sarajevo bit će uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva.

2. Sastav i način odlučivanja organa Grada Sarajeva održava multietničnost i posebnost Grada Sarajeva kao glavnog grada Federacije Bosne i Hercegovine.

3. Nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom Kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada, u skladu sa ovim ustavom.

Amandmani XXVII-LIV
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 16/2002)

Amandman XXVII

Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi, zajedno sa Ostalima, i građani Federacije Bosne i Hercegovine, koja je sastavni dio suverene države Bosne i Hercegovine, odlučni da osiguraju punu nacionalnu ravnopravnost, demokratske odnose i najviše standarde ljudskih prava i sloboda, ovim donose Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovim amandmanom mijenja se zadnja alineja Preambule Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koja je izmijenjena Amandmanom II na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXVIII

(1) Federacija Bosne i Hercegovine je jedan od dva entiteta države Bosne i Hercegovine i ima svu vlast, nadležnosti i odgovornosti koje Ustavom Bosne i Hercegovine nisu date u isključivu nadležnost institucija Bosne i Hercegovine.

(2) Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, zajedno sa ostalima, i građani Federacije Bosne i Hercegovine, ravnopravno uređuju Federaciju Bosne i Hercegovine, definisanu Aneksom II Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Ovim amandmanom mijenja se član I.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koji je izmijenjen Amandmanom III na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXIX

(1) Službeni jezici Federacije Bosne i Hercegovine su: bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik. Službena pisma su latinica i ćirilica.

(2) Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komunikacije i nastave.

Ovim amandmanom mijenja se član I.6. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXX

Ombudsmeni Federacije Bosne i Hercegovine

(1) Postoje tri ombudsmena koje imenuje Parlament Federacije Bosne i Hercegovine u skladu sa federalnim zakonom. Po jedan ombudsmen se imenuje iz svakog konstitutivnog naroda Bosne i Hercegovine.

Ovim amandmanom mijenja se naslov pod II B. i član II B.1.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXI

A. Zakonodavstvo

a) Zakonodavnu vlast će u Federaciji Bosne i Hercegovine vršiti Zastupnički dom i Dom naroda.

Ovim amandmanom mijenja se naslov pod A u članu IV Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i iza istog dodaje se novi tekst.

Amandman XXXII

(1) Najmanje četiri člana jednog konstitutivnog naroda će biti zastupljeno u Zastupničkom domu Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Zastupnički dom sastoji se od devedeset osam zastupnika.

Ovim amandmanom mijenja se član IV.A.1.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXIII

Sastav Doma naroda i izbor članova

(1) Sastav Doma naroda Federacije Bosne i Hercegovine će biti paritetan tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj delegata.

(2) Dom naroda sastoji se od pedeset osam delegata, i to po sedamnaest delegata iz reda svakog od konstitutivnih naroda i sedam delegata iz reda ostalih.

(3) Ostali imaju pravo da ravnopravno učestvuju u postupku većinskog glasanja.

Ovim amandmanom mijenja se član IV.A.2.6. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXIV

(1) Delegate Doma naroda biraju kantonalne skupštine iz reda svojih delegata proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva.

(2) Broj delegata za Dom naroda koji se biraju u svakom kantonu srazmjeran je broju stanovnika kantona, s tim što se broj, struktura i način izbora delegata utvrđuju zakonom.

(3) U Domu naroda bit će najmanje jedan Bošnjak, jedan Hrvat i jedan Srbin iz svakog kantona koji imaju najmanje jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu.

(4) Delegate Bošnjake, Hrvate i Srbe iz svakog kantona biraju zastupnici iz reda tog konstitutivnog naroda u skladu sa izbornim rezultatima u zakonodavnom tijelu tog kantona, a izbor delegata iz reda ostalih uredit će se zakonom.

(5) U Domu naroda ne može vršiti funkciju delegata ni jedan zastupnik u Zastupničkom domu niti vijećnik općinskog vijeća.

Ovim amandmanom zamjenjuje se član IV.A.2.8. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXV

Prestaje da važi član IV.A.2.9. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXVI

(1) Svaki dom će većinom glasova usvojiti svoj poslovnik o radu i izabrati među svojim članovima predsjedavajućeg i dva potpredsjedavajuća, koji ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih.

Ovim amandmanom mijenja se član IV.A.3.11. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXVII

Definicija vitalnog interesa

Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su definirani na slijedeći način:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti;

- identitet jednog konstitutivnog naroda;

- ustavni amandmani;

- organizacija organa javne vlasti;

- jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka;

- obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturno nasljeđe;

- teritorijalna organizacija;

- sistem javnog informisanja

i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova delegata konstitutivnih naroda u Domu naroda.

Ovim amandmanom iza člana IV.A. 4.17. dodaje se naslov pod 5. i novi član 17a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XXXVIII

Parlamentarna procedura za zaštitu vitalnih interesa

(1) Zakoni ili drugi propisi ili akti koji se podnesu Zastupničkom domu u Federaciji Bosne i Hercegovine, također se usvajaju u Domu naroda Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) U Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine osniva se Vijeće za zaštitu vitalnih interesa, kako bi odlučivalo o pitanjima vitalnog interesa, prema proceduri u skladu sa ovim ustavom. Ovo vijeće razmatra sva pitanja koja su od vitalnog interesa.

(3) Vijeće za zaštitu vitalnog interesa sastoji se od sedam članova, dva iz svakog konstitutivnog naroda, i jedan član iz reda ostalih. Sudije bira Zastupnički dom i Dom naroda.

Ovim amandmanom iza novog č1ana IV.A.5.17a. dodaje se novi naslov pod 6. i novi član 17b.

Amandman XXXIX

Procedura za zakone u vezi sa vitalnim interesom, kako je to definisano u listi iz amandmana XXXVII

1. Ukoliko više od jednog predsjedavajućeg ili potpredsjedavajućeg Doma naroda smatra da zakon spada u pitanja od vitalnog nacionalnog interesa definisana u Amandmanu XXXVII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, zakon će biti uvršten u dnevni red Doma naroda kao pitanje od vitalnog interesa.

2. Ako samo jedan predsjedavajući ili potpredsjedavajući tvrdi da zakon spada u pitanja od vitalnog interesa, 2/3 većina odgovarajućeg kluba može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih interesa. U tom slučaju će se slijediti procedura opisana u Amandmanu XL.

3. Predsjedavajući i potpredsjedavajući moraju donijeti odluku u roku od jedne sedmice.

4. Ukoliko većina svakog kluba koji ima delegate u Domu naroda glasa za takve zakone ili druge propise ili akte, smatrat će se da su oni usvojeni.

5. Ukoliko se u Domu naroda postigne saglasnost o amandmanima, takav zakon, propis ili akt se ponovo podnosi Zastupničkom domu na odobravanje.

6. Ukoliko saglasnost nije moguća u Domu naroda ili ukoliko se na prijedlog amandmana ne dobije saglasnost, formirat će se zajednička komisija od predstavnika Zastupničkog doma i Doma naroda. Zajednička komisija je sastavljena na paritetnom osnovu i odluke donosi koncenzusom. Zajednička komisija usaglašava tekst zakona. Ukoliko se tekst zakona usaglasi zakon se smatra usvojenim.

7. Ukoliko se ne postigne saglasnost, zakon neće biti usvojen, te se isti vraća predlagaču na novi postupak. U tom slučaju predlagač ne

može ponovo podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

Ovim amandmanom mijenja se član IV.A.4.18. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XL

Procedure za zakone koji se odnose na vitalni nacionalni interes, ukoliko je odlučeno 2/3 većinom jednog od klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda

1. U slučaju da 2/3 jednog od klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda odluči da se zakon, drugi propis ili akt odnosi na vitalni interes, zakon će razmatrati Dom naroda.

2. Ukoliko većina svakog kluba zastupljenog u Domu naroda glasa za taj zakon, drugi propis ili akt, isti se smatra usvojenim.

3. Ukoliko se Dom naroda usaglasi o amandmanima, zakon, propis ili akt se ponovo dostavlja na odobrenje Zastupničkom domu.

4. Ukoliko Zajednička komisija iz Amandmana XXXIX ne postigne saglasnost, pitanje se proslijeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine da donese konačnu odluku da li se predmetni zakon odnosi na vitalni interes jednog od konstitutivnih naroda.

5. Vijeće za zaštitu vitalnog interesa pri Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine odlučuje o prihvatljivosti takvih slučajeva 2/3 većinom u roku od jedne sedmice, a u roku od mjesec dana odlučuje o meritumu slučajeva koji se smatraju prihvatljivim.

6. U slučaju da proceduru prema ovom amandmanu pokrene 2/3 većina jednog od klubova, potreban je glas najmanje dvojice sudija da bi Sud odlučio da se radi o vitalnom interesu.

7. Ukoliko Sud donese pozitivnu odluku o vitalnom interesu, taj zakon se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može ponovo dostaviti isti tekst zakona propisa ili akta.

8. U slučaju da sud odluči da se predmetni zakon ne odnosi na vitalni interes, smatra se da je zakon usvojen/biće usvojen prostom većinom.

Ovim amandmanom iza člana IV.A.4.18 dodaje se novi naslov i član 18a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XLI

Predsjednik Federacije ima dva potpredsjednika iz različitih konstitutivnih naroda. Oni se biraju u skladu sa ovim ustavom.

Ovim amandmanom dopunjuje se član IV.B.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koji je izmijenjen Amandmanom XI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XLII

(1) U izboru predsjednika i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, najmanje trećina delegata iz klubova bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata u Domu naroda mogu kandidovati predsjednika i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Izbor za predsjednika i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine zahtijeva prihvatanje zajedničke liste tri kandidata za predsjednika i potpredsjednike Federacije, većinom glasova u Zastupničkom domu, a zatim i većinom glasova u Domu naroda, uključujući većinu kluba svakog konstitutivnog naroda.

(3) Ukoliko ni jedna lista kandidata ne dobije potrebnu većinu u oba Doma, postupak kandidovanja se ponavlja.

(4) Ukoliko i u ponovljenom postupku jedan od Domova odbije zajedničku listu, smatraće se da su kandidovane osobe izabrane prihvatanjem liste u samo jednom Domu.

(5) Mandat predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine je četiri godine.

Ovim amandmanom mijenja se član IV. B.2. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XLIII

U članu IV.B.3. (2) tekst iza prve rečenice, do kraja člana briše se.

Amandman XLIV

Minimalna zastupljenost u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine u prijelaznom periodu do potpune provedbe Aneksa 7.

(l) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (premijer/ predsjednik Vlade i šesnaest ministara) sastoji se od osam ministara iz reda

bošnjačkog, pet ministara iz reda hrvatskog i tri ministra iz reda srpskog naroda. Jednog ministra iz reda ostalih može imenovati premijer/predsjednik Vlade iz kvote najbrojnijeg konstitutivnog naroda. Vlada ima i premijera/predsjednika Vlade koji ima dva zamjenika, iz različitih konstitutivnih naroda, koji se biraju iz reda ministara.

(2) Nakon potpune provedbe Aneksa 7., najmanje 15% članova Vlade mora biti iz jednog konstitutivnog naroda. Najmanje 35% članova Vlade mora biti iz dva konstitutivna naroda. Jedan član Vlade mora biti iz reda ostalih.

Ovim amandmanom mijenja se član IV.B.2.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koji je izmijenjen Amandmanom XII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XLV

Izbor Vlade

(1) Predsjednik Federacije, uz saglasnost oba potpredsjednika Federacije, imenuje Vladu Federacije nakon konsultacija sa premijerom ili sa kandidatom za tu funkciju. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je izabrana, nakon što je njeno imenovanje potvrdio većinom glasova Zastupnički dom Federacije. Svako upražnjeno mjesto popunjava se istim postupkom.

(2) Ukoliko Zastupnički dom ne potvrdi imenovanje Vlade, predsjednik Federacije u saglasnosti s potpredsjednicima Federacije, a uz konsultaciju sa premijerom ili kandidatom za tu funkciju, ponovo će postupiti u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Ovim amandmanom mijenja se član IV.B.2.5.(I) i dodaje novi stav 2., a dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Amandman XLVI

Prestaje da važi član IV.B.2.6. Ustava Faderacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XLVII

U članu IV.C.2.6. uvodna rečenica i tačka a) briše se.

Dosadašnje tač. b) i c) postaju tač. a) i b).

Amandman XLVIII

Ustavni sud sastoji se od devet sudija, od kojih su najmanje po dva iz reda sva tri konstitutivna naroda i jedan iz reda Ostalih.

Ovim amandmanom mijenja se član IV.C.3.9. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman XLIX

Distribucija ključnih funkcija u strukturi federalne vlasti

(1) Premijer/predsjednik Vlade i zamjenici premijera/ potpredsjednici Vlade ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Od niže navedenih funkcija najviše dvije se mogu popuniti iz reda jednog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih:

1. premijer/predsjednik Vlade

2. predsjedavajući Zastupničkog doma

3. predsjedavajući Doma naroda

4. predsjednik Vrhovnog suda

5. predsjednik Ustavnog suda

6. federalni tužilac.

Ovim amandmanom iza člana IV.C.5.23. dodaje se novi naslov IV.D. i član IV.D.1.

Amandman L

(1) Amandmane na Ustav može predlagati predsjednik Federacije, u saglasnosti sa potpredsjednicima, Vlada Federacije, većina delegata u Zastupničkom domu ili većina bošnjačkih, hrvatskih i srpskih delegata u Domu naroda.

(2) Predloženi amandman usvaja se:

(a) u Domu naroda prostom većinom uključujući većinu bošnjačkih, većinu hrvatskih i većinu srpskih delegata;

(b) u Zastupničkom domu dvotrećinskom većinom zastupnika.

Ovim amandmanom zamijenjuje se član VIII 1. Ustava Federacije BiH.

Amandman LI

Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine na odgovarajući način će se koristiti za sva izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.

Ovim amandmanom mijenja se član IX.7 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandman LII

Prijelazne i završne odredbe

Član 11a

1. Proporcionalna zastupljenost u svim javnim organima vlasti, uključujući i sudove

Konstitutivni narodi i grupa Ostalih će biti proporcionalno zastupljeni u javnim institucijama u Federaciji BiH.

Kao ustavni princip, takva proporcionalna zastupljenost će se bazirati na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede, u skladu sa Zakonom o državnoj službi Bosne i Hercegovine. Ovaj opći princip će se precizirati entitetskim zakonima. Entitetski zakoni će utvrditi konkretne rokove i reguliraće pomenuti princip, u skladu sa regionalnom etničkom strukturom entiteta i kantona.

Javne institucije u smislu ovog člana su ministarstva u Vladi Federacije BiH i vladama kantona, općinski organi vlasti, kantonalni i općinski sudovi u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 11b

2. Usaglašavanje principa u vezi sa kantonima Federacije Bosne i Hercegovine

U roku od devet mjeseci od usvajanja ovih amandmana, principi sadržani u ovim amandmanima primjenjuju se na kantone.

U kantonima će se formirati organi za zaštitu vitalnog interesa, a garantirat će se minimalna zastupljenost u pogledu kantonalne vlade.

Član 11c

3. Dužnosti doma naroda

Od datuma usvajanja amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, Dom naroda Federacije Bosne i Hercegovine će se pridržavati principa sadržanih u ovim amandmanima.

Član 11d

U roku od devet mjeseci od dana usvajanja ovih amandmana, ustavi kantona, zakoni, drugi propisi i akti i sudska pravila bit će usklađeni sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 11e

U roku od tri mjeseca od dana usvajanja ovih amandmana prestat će se primjenjivati odredbe ovog ustava koje se odnose na Sud za ljudska prava Federacije Bosne i Hercegovine.

Zakonom će se urediti pitanje preuzimanja poslova, opreme, arhive i drugih sredstava, kao i radno pravni status uposlenih u Sudu za ljudska prava Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovim amandmanom iza člana IX.11. dodaju se novi čl. 11a., 11b., 11c., 11d. i 11e.

Amandman LIII

U članu V. 5.2 riječi: "dvije godine" zamjenjuju se riječima: "četiri godine".

Amandman LIV

U članu VI.3.2 riječi: "dvije godine" zamjenjuju se riječima: "četiri godine".

Amandmani LVI-LXIII
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 22/2002)

Amandman LVI

U članu IV.B.7a (I) Ustava Federacije, riječi: "sudija federalnih sudova" zamjenjuju se riječima: "sudija Ustavnog suda Federacije na prijedlog kandidata od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća."

Amandman LVII

U članu IV.C.3, iza riječi: "svim sudovima", dodaju se riječi: "i organizaciji svih sudova".

Amandman LVIII

U članu IV.C.4., iza stava 2, dodaju se novi st. 3. i 4., koji glase:

"3) Sudska vlast je samostalna i nezavisna od izvršne i zakonodavne vlasti Federacije.

4) Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije Bosne i Hercegovine osigurava samostalnost, nezavisnost, nepristrasnost, stručnost i efikasnost sudstva i tužilačke funkcije u Federaciji. Nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, između ostalog, uključuju imenovanje, vođenje disciplinskog postupka i smjenjivanje sudija, osim sudija Ustavnog suda Federacije, i obuhvataju i tužioce i zamjenike tužilaca u Federaciji. Sastav i dodatne nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća utvrđuju se zakonom."

Dosadašnji stav 3. postaje stav 5.

Amandman LIX

Član IV.C.6. Ustava Federacije mijenja se i glasi:

"1. Sudije Vrhovnog suda, uključujući i predsjednika Suda, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće, u skladu sa zakonom.

2. Sudije Ustavnog suda predlaže predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednika, a za imenovanje je potrebna potvrda većine delegata Doma naroda koji su prisutni i glasaju.

3. Sudije Vrhovnog suda, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, ukoliko ovim ustavom nije drugačije utvrđeno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, u skladu sa zakonom. Sudijama Vrhovnog suda takođe može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije Vrhovnog suda za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije Vrhovnog suda utvrđuje se zakonom.

4. Sudije Ustavnog suda biće u službi do dobi od 70 godina, osim ako ne podnesu ostavku ili ne budu s razlogom smijenjeni konsenzusom ostalih sudija tog suda."

Amandman LX

Član IV.C.7,. mijenja se i glasi:

"1. Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

2. Plaća i drugi uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, za sve sudije sudova Federacije utvrđuju se zakonom."

Amandman LXI

U članu V.6. tačka c) se briše.

Amandman LXII

Član V.11. Ustava Federacije mijenja se i glasi:

"1. Kantoni imaju sudove koji imaju žalbenu nadležnost u odnosu na općinske sudove u svom kantonu i prvostepenu nadležnost u stvarima koje ne spadaju u nadležnost tih sudova, te druge nadležnosti utvrđene zakonom.

2. Sudije kantonalnih sudova, uključujući i predsjednike sudova, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije u skladu sa zakonom.

3. Sudije kantonalnih sudova, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom Federacije. Sudijama kantonalnih sudova isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat i procesa odabira nakon reorganizacije kantonalnih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije kantonalnih sudova utvrđuje se zakonom Federacije. Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, za sudije kantonalnih sudova utvrđuju se zakonom Federacije. Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjeni za

vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom."

Amandman LXIII

Član VI.7. Ustava Federacije mijenja se i glasi:

"1. Općinski sudovi, koji se mogu osnovati za područje jedne ili više općina, imaju nadležnost u svim građanskim i krivičnim stvarima, osim ako ovim ustavom, kantonalnim ustavom ili zakonom Federacije ili zakonom kantona izvorna nadležnost nije dodijeljena nekom drugom sudu.

2. Općinski sudovi se osnivaju zakonom kantona i finansira ih kantonalna vlast.

3. Sudije općinskih sudova, uključujući i predsjednike sudova, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije u skladu sa zakonom.

4. Sudije općinskih sudova, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom. Sudijama općinskih sudova isto tako može izuzetno prestati sudijska funkcija kao rezultat procesa odabira nakon reorganizacije općinskih sudova za vrijeme prelaznog perioda, kako se utvrđuje zakonom kojim se osniva Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije općinskih sudova utvrđuje se zakonom. Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet, utvrđuju se zakonom Federacije. Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjeni za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom."

Amandmani LXIV-LXVII
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine
("Sl. novine FBiH", br. 52/2002)

Amandman LXIV

Član IV.A.3.13 Ustava Federacije mijenja se tako što se postojeći tekst briše i zamjenjuje slijedećim tekstom:

"Članovi i delegati zakonodavnih organa Federacije ne podliježu krivično-pravnoj, ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u zakonodavnim organima Federacije."

Amandman LXV

Član IV.B.4.10. se briše.

Amandman LXVI

Na kraju člana IV.C.3.10. dodaje se stav koji glasi:

"Ustavni sud odlučuje o pitanjima koja proističu iz zakona kojima se uređuje imunitet u Federaciji."

Amandman LXVII

Član V.2.7. stav 4. mijenja se tako što se postojeći tekst briše i zamjenjuje slijedećim tekstom:

"Članovi zakonodavnih organa kantona ne podliježu krivično-pravnoj, ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u zakonodavnim organima kantona."

Amandmani LXVIII-LXXXVII
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 52/2002 i 60/2002 - ispr.)

Amandman LXVIII

U članu II.B.3.8. stav 1., riječi: "zamjenik premijera" zamjenjuju se riječima: "zamjenici premijera", a riječi: "svakom predsjedniku kantona" brišu se.

Amandman LXIX

U članu IV.A.7.20, ranije član IV.A.5.20. prije Amandmana XXXVII i XXXVIII, stav 1. tačka (a), riječ "potpredsjednika" zamjenjuje se riječima: "dva potpredsjednika".

U članu IV.A.7.20, ranije član IV.A.5.20. prije Amandmana XXXVII i XXXVIII, tačka (b), riječ "potpredsjednika" zamjenjuje se riječima:

"jednog od potpredsjednika".

Amandman LXX

U članu IV.B.1.3, izmijenjenom Amandmanom XLIII, st.1. i 2., riječ "potpredsjednik" zamjenjuju se riječima: "jedan od potpredsjednika".

Amandman LXXI

U članu IV.B.2.5. stav 3., ranije član IV.B.2.5. prije Amandmana XLV, riječi: "zamjenici ministara" brišu se.

Amandman LXXII

U članu IV.B.3.7. tačka b), riječ "potpredsjednik" zamjenuje se riječju "potpredsjednici".

U članu IV.B.3.7. tačka e), riječi: "zamjenik premijera" zamjenuju se riječima: "zamjenici premijera".

Član IV.B.3.7. g. briše se.

Amandman LXXIII

U članu IV.C.3.10. stav 2. tač. b) i d), riječi: "zamjenika premijera" brišu se.

U članu IV.C.3.10. stav 2. tačka (b), riječ "predsjednika" briše se.

U članu IV.C.3.10. stav 2. tačka (d), riječi: "ili predsjednika" brišu se.

Amandman LXXIV

Iza člana IV.D.1, dopunjenog Amandmanom XLVIX, dodaje se novi član IV.D.1.a, koji glasi:

"Nakon izbora za zakonodavni organ Federacije i imenovanja premijera, predsjedavajućeg Predstavničkog doma i predsjedavajućeg Doma naroda, predsjednik Ustavnog suda, predsjednik Vrhovnog suda i tužilac Federacije Bosne i Hercegovine biraju se u skladu sa raspodjelom mjesta predviđenom u članu IV.D.1."

Amandman LXXV

U članu V.1.1 dodaje se nova tačka c), koja glasi:

"c) osigurati da konstitutivni narodi i pripadnici grupe Ostalih budu proporcionalno zastupljeni u ministarstvima kantona. Takva

propocionalna zastupljenost u skladu je sa popisom stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7."

Amandman LXXVI

U članu V.1.3. riječi: "sa bošnjačkom ili hrvatskom većinom" brišu se.

Amandman LXXVII

U članu V.2.5.1, iza riječi: "stanovništva" dodaje se tačka a riječi: "ne može biti manji od 30 niti veći od 50" brišu se.

Amandman LXXVIII

U članu V. 2. 6. stav 1. tač. b) i d) brišu se.

Amandman LXXIX

Član V.2.7. stav 1. mijenja se tako što se briše sadašnji tekst i zamjenjuje se tekstom koji glasi:

"(1) Svaki zakonodavni organ kantona donosi većinom glasova svoj poslovnik.

(2) Klub delegata konstitutivnog naroda formira se uz uslov da postoji najmanje jedan delegat tog konstitutivnog naroda u zakonodavnom organu kantona.

(3) Svaki klub delegata predlaže jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg, koje potvrđuje zakonodavni organ kantona.

(4) Zakonodavni organ kantona potvrđuje kandidate u skladu sa svojim poslovnikom. Ako jedan konstitutivni narod nije zastupljen u zakonodavnom organu, jedno od mjesta zamjenika predsjedavajućeg ostaje upražnjeno.

(5) Tri kandidata koja potvrdi skupština kantona odlučuju između sebe ko će biti predsjedavajući."

Dosadašnji st. 2. - 5. postaju st. 6. - 9.

Amandman LXXX

Iza člana V.2.7. dodaje se novi naslov i članovi V.2.7.a) i b) koji glase:

"Mehanizam zaštite vitalnog nacionalnog interesa

Član V.2.7a

1) Lista vitalnih nacionalnih interesa koji se štite u kantonima identična je listi sadržanoj u članu IV.5.17.a. ovog ustava. Klubovi iz člana IV.5.17.a. ovog ustava su u kantonima klubovi delegata formirani u skladu sa članom V.2.7. stav 2. ovog ustava.

2) Ako više od jednog predsjedavajućeg ili zamjenika predsjedavajućeg zakonodavnog organa kantona tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa utvrđenih u članu IV.5.17.a. ovog ustava, za usvajanje takvog zakona potrebna je:

- većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u datoj skupštini kantona.

3) Predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg zakonodavnog organa kantona dužni su da u u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz stava 2. ovog člana.

4) Ako samo jedan predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda datog zakonodavnog organa može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa."

Član V.2.7b

(1) U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u skupštini kantona odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta, potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u zakonodavnom organu kantona.

(2) Ako se većina iz stava 1. ovog člana ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.

(3) Ustavni sud Federacije, u slučaju iz ovog člana, postupa na način predviđen u članu IV.6. 18.a. ovog ustava.

(4) Ako Sud odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

(5) U slučaju da Ustavni sud odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim / usvaja se prostom većinom glasova."

Amandman LXXXI

Član V.3.8. mijenja se tako što se briše postojeći tekst i isti se zamjenjuje sljedećim riječima:

"(1) Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. u skladu sa članom IX.11.a. ovog ustava.

(2) Kandidata za mjesto premijera kantona imenuje predsjedavajući kantonalnog zakonodavnog organa u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg. Kandidat za mjesto premijera kantona predlaže ministre. Ministri nemaju zamjenike.

(3) Ministri zajedno sa premijerom čine vladu kantona. Vladu kantona potvrđuje zakonodavni organ kantona većinom glasova.

(4) Izuzetno od odredaba stava 3. ovog člana, u kantonima u kojima prema posljednjem popisu stanovništva svaki od dva ili više konstitutivnih naroda čine više od 30% stanovništva kantona, vladu potvrđuje zakonodavni organ kantona dvotrećinskom većinom glasova.

(5) Vlada preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane zakonodavnog organa kantona."

Amandman LXXXII

Iza člana V.3.8. dodaje se novi član V.3.8 a, koji glasi:

"Ministri odgovaraju premijeru i zakonodavnom organu kantona. Premijer je također odgovoran zakonodavnom organu kantona.

Ministri snose krajnju odgovornost za rad svojih ministarstava.

Vlada podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme zakonodavni organ kantona izglasa nepoverenje. "

Amandman LXXXIII

U članu V.3.9.d. brišu se riječi: "istragom i krivičnim gonjenjem u vezi sa kršenjem kantonalnih zakona, kao i".

Iza tačke e) člana V.3.9, dodaju se sljedeće riječi:

"(f) Sve odluke vlade donose se prostom većinom glasova prisutnih koji glasaju."

Amandman LXXXIV

U članu V.4.11, izmijenjenom Amandmanom LXII, iza stava 3. dodaje se novi stav 4., koji glasi:

"(4) Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u kantonalnim i općinskim sudovima. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. do potpune provedbe Aneksa 7. u skladu sa članom IX.11.a. ovog ustava."

Amandman LXXXV

Član V.5, uključujući i član V.5.12, briše se.

Amandman LXXXVI

U članu VI.1. dodaje se nova tačka c), koja glasi:

"Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u općinskim organima vlasti. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. u skladu sa članom IX.11.a. ovog ustava."

Amandman LXXXVII

U članu VI.A. stav 2. briše se.

Amandman LXXXVIII
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 18/2003)

Amandman LXXXVIII

Član IV.B.3.7 (a) (ii) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

"vršenje funkcije vrhovnog komandanta oružanih snaga Federacije, u skladu sa odredbama o civilnoj komandi iz člana V.5(a) Ustava Bosne i Hercegovine."

Amandmani LXXXIX-XCIV
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 63/2003)

Amandman LXXXIX

Član III.1. a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, izmijenjen Amandmanom VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

"a) zaključivanje vojnih sporazuma u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine; te saradnju sa Stalnim komitetom za vojna pitanja i Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, te drugim institucijama na državnoj razini odgovornim za vojna i odbrambena pitanja."

Amandman XC

Član IV.B.3.7. a) (II) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, izmijenjen amandmanima XIII, LVI, LXXII i LXXXVIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, se briše.

Amandman XCI

Član IV.B.3.8. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine se briše.

Amandman XCII

Član VII.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, izmijenjen Amandmanom XVII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

"Međunarodni odnosi Federacije moraju biti u skladu sa kontinuitetom, suverenitetom, teritorijalnim integritetom i međunarodnim subjektivitetom Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom III Ustava Bosne i Hercegovine."

Amandman XCIII

Član VII.4.(1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, izmijenjen Amandmanom XIX na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, mijenja se i glasi:

"(1) Sporazume s državama i međunarodnim organizacijama potpisuje, u ime Federacije, predsjednik Federacije. Oni stupaju na snagu u Federaciji samo ako ih ratificira Parlament Federacije, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim ako Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine svojim zakonom nije predvidjela da za takve vrste međunarodnih sporazuma nije potrebna takva saglasnost."

Amandman XCIV

Član IV.A.5.20.(1) e) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, izmijenjen amandmanima X i LXIX na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, se briše.

Amandmani XCV-CII
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 9/2004)

Amandman XCV

U članu II.B.5, riječ "grada" se dodaje prije riječi: "ili općine";

Amandman XCVI

U članu IV.C.10 iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine."

Dosadašnji st (3) i (4) postaju st. (4) i (5);

Amandman XCVII

U članu IV.C.12. (b), riječi: "grada ili bilo koje" se dodaju prije riječi "općine";

Amandman XCVIII

U članu V.1.(b) riječi: "gradu ili" dodaju se prije riječi "općini";

Amandman XCIX

Član V.10. se stavlja van snage i zamjenjuje se novim članom V.10 koji glasi:

"U vršenju svojih nadležnosti u pogledu kantonalne policije, vlada kantona osigurava da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva kantona uz uslov da nacionalna struktura policije svake općine odnosno grada odražava nacionalnu strukturu stanovništva tog grada ili općine."

Amandman C

Član VI.A. stav 4 se stavlja van snage i zamjenjuje se novim stavom (4) koji glasi:

"(4) Osim ako nije drugačije propisano ovim Ustavom, grad ima gradsko vijeće koje se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, a broj vijećnika, izborna procedura i dužina trajanja mandata se utvrđuje Statutom. Gradsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.";

Amandman CI

Dodaje se novi član VI.C koji glasi:

"VI.C Organizacija Mostara

1) U Hercegovačko-neretvanskom kantonu, Grad Mostar se organizuje kao jedna teritorijalna jedinica uprave i lokalne samouprave.

2) Grad Mostar ima nadležnosti općine, osim ako zakonom nije drugačije propisano.

3) Organizacija Grada Mostara se reguliše zakonom i Statutom Grada Mostara. Statutom se određuju gradska područja u kojima gradska uprava ima svoje podružnice isključivo u svrhu pružanja usluga

građanima u njihovom okruženju. Statutom se određuje broj gradskih područja.

4) Gradska područja su izborne jedinice. Statutom se određuje sastav Gradskog vijeća, a izborni postupak se reguliše Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine i Statutom na način koji može odstupati od uslova propisanih u članu VI.A ovog Ustava.

5) Postupak donošenja odluka se određuje Statutom Grada Mostara. Izuzetno od odredaba bilo kojeg zakona koji propisuje postupke glasanja, Statutom Grada Mostara može se odrediti poseban postupak glasanja Gradskog vijeća za usvajanje određenih odluka.

6) Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda su zaštićeni u Gradu Mostaru. Pitanja od vitalnog nacionalnog interesa su definisana u članu IV.A.17.a ovog Ustava, pod uslovom da su klubovi poslanika iz člana IV.A.17.a , u svrhu Grada Mostara, oni klubovi poslanika koji su određeni Statutom Grada Mostara. Postupak zaštite vitalnih nacionalnih interesa se reguliše Statutom Grada Mostara. Taj postupak uključuje mogućnost upućivanja pitanja od vitalnog interesa Ustavnom sudu Federacije u skladu sa postupkom predviđenim u članu IV.A.18.a) tač. 5. do 8. ovog Ustava, u slučaju da se ne može doći do dogovorenog rješenja.

7) Samo vijećnici izabrani u Gradsko vijeće mogu biti birani za gradonačelnika Grada Mostara. Gradonačelnika bira i smjenjuje dvotrećinska većina izabranih vijećnika. Postupak izbora i smjenjivanje gradonačelnika se detaljnije određuje Statutom Grada Mostara.

8) Konstitutivni narodi i ostali su proporcionalno zastupljeni u gradskoj upravi. Takva proporcionalna zastupljenost se bazira na popisu iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne sprovede, u skladu sa članom IX.11.a ovog Ustava.";

Amandman CII

Članovi IX.10 i IX.11. stav 3, stavljaju se van snage.

Amandmani CIII i CIV
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 20/2004)

Amandman CIII

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, član IV.C.4.(4) mijenja se i glasi:

"(4) Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, kao tijelo na državnom nivou, osigurava samostalnost, nezavisnost, nepristrasnost, stručnost i efikasnost sudova i tužilačke dužnosti u Federaciji. Nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, između ostalog, uključuju imenovanje, vođenje disciplinskog postupka protiv i smjenjivanja sudija, osim sudija Ustavnog suda Federacije i obuhvataju i tužioce i zamjenike tužioca u Federaciji. Sastav i dodatne nadležnosti Visokog sudskog tužilačkog vijeća utvrđuju se zakonom na nivou Bosne i Hercegovine."

Amandman CIV

Član VI.3. se mijenja i glasi:

"1. Općina ima općinsko vijeće i općinskog načelnika.

2. Mandat članova općinskog vijeća i općinskog načelnika je četiri godine.

3. Općinske vijećnike i općinskog načelnika biraju, demokratskim putem, birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine na način utvrđen zakonom.

4. Svaki birač, u skladu sa zakonom, može biti biran za općinskog vijećnika ili za općinskog načelnika.

5. Općinski načelnik i predsjedavajući općinskog vijeća u općinama ili općinskim vijećima višenacionalnog sastava ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda odnosno iz reda ostalih, izuzev u onim općinama u kojima jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika, prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

U članu VI.4. dosadašnja tačka "b)" briše se, a tačke "c)" i "d)" postaju tačke "b)" i "c)".

Amandman CV
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 33/2004)

Amandman CV

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine u članu VI.7.2. riječ "kantona" briše se.

Amandmani CVI-CVIII
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 71/2005)

Amandman CVI*

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, u članu III.1. tačka a) briše se.

Dosadašnje tačke b) do h) postaju tačke a) do g).

Amandman CVII

U članu IV. B. 3. 7. a) (I) riječi: "oficira u armiji", brišu se.

Amandman CVIII

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, u članu IV.A.5.20.(1) tačka i) briše se.

Amandman CVI
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 72/2005)

Amandman CVI*

Iza člana IX.11.e, dodaje se novi član IX.11.f, koji glasi:

"Član 11f

(1) Kao izuzetak od načela iz stava 1. člana IV.C.7, stava 3. člana V.4.11 i stava 4. člana VI.7 ovog Ustava, plaća i/ili druge naknade

sudiji mogu biti umanjeni zakonom donesenim do 10. januara 2006. godine.

(2) Umanjenje iz stava 1. ovog člana može se izvršiti samo jednom.

(3) Stavovi 1. i 2. ovog člana ne mogu se tumačiti tako da je na bilo koji način ili u bilo kojem obliku, direktno ili indirektno, dozvoljeno neko drugo umanjenje plaće i/ili drugih naknada sudiji zaštićenih stavom 1. člana IV.C.7, stavom 3. člana V.4.11 i stavom 4. člana VI.7 ovog Ustava."

Amandman CIX
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 88/2008)

Amandman CIX

U Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, u poglavlju I., u članu 5., u stavu (2) iza riječi: "bošnjačkih delegata" veznik "i" se zamjenjuje zarezom, a iza riječi: "hrvatskih delegata" dodaju se riječi: "i većinu glasova srpskih delegata".

Amandmani CX-CXXX
na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

("Sl. novine FBiH", br. 79/2022)

Amandman CX

Iza člana III.4. dodaje se novi član III.5., koji glasi:

"Osim ako nije drugačije predviđeno ovim Ustavom, u ostvarivanju nadležnosti utvrđenih u članovima III.1, III.2. i III.4. ovog Ustava, Federacija i kantoni će postupati u skladu s ovim Ustavom i u interesu Federacije kao cjeline, uzajamno će se podržavati u vršenju svojih dužnosti vodeći računa o principima lojalnosti i solidarnosti između svih nivoa vlasti, te će na trajnoj osnovi međusobno sarađivati, koordinirati i dogovarati se i u dobroj vjeri će pregovarati."

Amandman CXI

U članu IV.A.6. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Dom naroda sastoji se od osamdeset delegata, i to po dvadeset tri delegata iz reda svakog od konstitutivnih naroda i jedanaest delegata iz reda Ostalih."

Amandman CXII

U članu IV.A.8. stav (1) mijenja se i glasi:

"(1) Delegate Doma naroda biraju kantonalne skupštine proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva. Oni se biraju iz reda njihovih predstavnika, ako drugačije nije predviđeno zakonom."

Stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) U Domu naroda bit će najmanje jedan Bošnjak, jedan Hrvat, jedan Srbin i jedan delegat iz reda Ostalih iz svakog kantona koji ima najmanje jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu."

Amandman CXIII

Član IV.A.10. mijenja se i glasi:

"Skupštine kantona biraju svoje delegate u Dom naroda u roku od trideset (30) dana od dana ovjere rezultata izbora. Zakonom će se precizirati način preraspodjele mjesta dodijeljenih jednom ili više konstitutivnih naroda i/ili grupi Ostalih iz kantona, ukoliko kantonalna skupština u tom kantonu ne izabere delegate iz reda jednog ili više relevantnih konstitutivnih naroda ili iz grupe Ostalih u Dom naroda u roku predviđenom ovim članom."

Amandman CXIV

Iza člana IV.A.12. dodaje se novi član IV.A.12a., koji glasi:

"U cilju poboljšanja transparentnosti i odgovornosti Parlamenta Federacije, svaki dom će omogućiti učešće građana, uključujući i učešće mladih, u svom radu i svojim će poslovnikom o radu propisati odgovarajuće vidove neposrednog učešća građana u pitanjima koje spadaju u nadležnost Parlamenta Federacije, uključujući i pravo građana Federacije BiH da iniciraju donošenje zakonâ u određenim oblastima kao i uvjete za ostvarivanje takvog prava."

Amandman CXV

Član IV.A.15. mijenja se i glasi:

"Svaki dom treba da odbije ili usvoji potrebne zakone u roku od 45 dana nakon njihovog usvajanja u drugom domu. Ukoliko se rok ne ispoštuje, zakon će biti uvršten u dnevni red doma na sjednici koja će se održati nakon isteka roka od 45 dana, a najkasnije 30 dana nakon isteka tog roka."

Amandman CXVI

U članu IV.A.17a tekst iza riječi: "sistem javnog informisanja", a koji glasi: "i druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova delegata konstitutivnih naroda u Domu naroda", briše se.

Amandman CXVII

U članu IV.A.17b, stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Vijeće za zaštitu vitalnog interesa sastoji se od sedam članova, po dva iz svakog konstitutivnog naroda i jedan član iz reda Ostalih. Sudije bira Ustavni sud iz reda sudija tog suda."

Amandman CXVIII

Član IV.A.18. mijenja se i glasi:

"(1) U slučaju da dvije trećine jednog od klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda ili više od jednog predsjedavajućeg ili potpredsjedavajućeg Doma naroda odluče da se zakon, drugi propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes definiran članom IV.A.17a ovog Ustava, Dom naroda će taj zakon, propis ili akt razmatrati kao pitanje od vitalnog interesa.

(2) Odluka da se zakon, drugi propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes mora biti donesena u roku od jedne sedmice od dana kada je prijedlog zakona, propisa ili akta dostavljen delegatima, a najkasnije do održavanja glasanja o tom zakonu, propisu ili aktu u Domu naroda.

(3) Ukoliko većina svakog kluba zastupljenog u Domu naroda glasa za takav zakon, propis ili akt, smatrat će se da je usvojen.

(4) Ukoliko se u Domu naroda postigne saglasnost o amandmanima, takav zakon, propis ili akt se ponovo dostavlja Predstavničkom domu

na odobravanje.

(5) Ukoliko se saglasnost u Domu naroda ne postigne ili ukoliko se na prijedlog amandmana ne dobije saglasnost, formirat će se Zajednička komisija sastavljena od predstavnika Predstavničkog doma i Doma naroda. Zajednička komisija je sastavljena na paritetnom osnovu i odluke donosi konsenzusom. Zajednička komisija usaglašava tekst zakona, propisa ili akta. Ukoliko se tekst zakona, propisa ili akta usaglasi, zakon, propis ili akt smatra se usvojenim.

(6) Ukoliko Zajednička komisija ne postigne saglasnost, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine da donese konačnu odluku o tome da li se predmetni zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes jednog od konstitutivnih naroda.

(7) Vijeće za zaštitu vitalnog interesa pri Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine odlučuje o prihvatljivosti takvih slučajeva dvotrećinskom većinom u roku od jedne sedmice, a u roku od mjesec dana odlučuje o meritumu slučajeva koji se smatraju prihvatljivim.

(8) Potreban je glas najmanje dvoje sudija da bi Sud odlučio da se radi o vitalnom interesu.

(9) Ukoliko Sud donese pozitivnu odluku o vitalnom interesu, taj zakon, propis ili akt smatra se neusvojenim, te se dokument vraća predlagaču koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju predlagač ne može ponovo dostaviti isti tekst zakona, propisa ili akta.

(10) U slučaju da sud odluči da se predmetni zakon, propis ili akt ne odnosi na vitalni interes, smatra se da je zakon, propis ili akt usvojen/biće usvojen prostom većinom."

Amandman CXIX

Član IV.A.18a briše se.

Amandman CXX

Član IV.B.2. mijenja se i glasi:

"(1) Bilo koja grupa od jedanaest delegata iz svakog od klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda može predložiti kandidata iz reda odgovarajućeg konstitu-tivnog naroda, pod uvjetom da svaki

delegat može podržati isključivo jednog kandidata. Svi kandidati mogu biti izabrani u skladu s ovim članom ili na mjesto predsjednika ili na mjesto potpredsjednika Federacije."

(2) Ukoliko u roku od 30 dana od dana potvrđivanja rezultata za izbor delegatâ u Dom naroda, potreban broj delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda ne predloži kandidata za mjesta predsjednika i dva potpredsjednika Federacije u skladu sa stavom (1) ovog člana, onda će to učiniti bilo koja grupa od sedam delegata iz kluba ili klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda koji kandidate nisu predložili.

(3) Ukoliko u roku od 50 dana od dana potvrđivanja rezultata za izbor delegatâ u Dom naroda, potreban broj delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda ne predloži kandidata za mjesta predsjednika i dva potpredsjednika Federacije u skladu sa stavovima (1) i (2) ovog člana, onda će to učiniti bilo koja grupa od četiri delegata iz kluba ili klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda koji kandidate nisu predložili."

(4) Izbor za predsjednika i dva potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine zahtijeva prihvatanje liste koju sačinjavaju tri kandidata i koja uključuje po jednog kandidata iz svakog konstitutivnog naroda predloženog u odgovarajućem klubu konstitutivnog naroda, u Predstavničkom domu, a zatim u Domu naroda.

(5) Imena kandidata predloženih u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana dostavljaju se Predstavničkom domu, koji će glasati o jednoj ili više lista u roku od 30 dana od dana dostavljanja imena posljednjeg ili posljednjih kandidatâ, u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana. Listu odobrava Predstavnički dom ukoliko je podrži većina poslanika koji su prisutni i glasaju i ta lista se dostavlja Domu naroda na odobravanje.

(6) Ukoliko broj kandidata predloženih u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana omogući formiranje dvije liste, organizirat će se jedno glasanje u Predstavničkom domu i svaki poslanik će moći glasati za jednu od ove dvije liste. Lista koja dobije najveći broj glasova u Predstavničkom domu dostavlja se Domu naroda na odobravanje.

(7) U slučaju da broj kandidata predloženih u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana omogući formiranje više od dvije liste, organizirat će se jedno glasanje u Predstavničkom domu i svaki poslanik će moći glasati za jednu od ovih lista. Ukoliko u prvom krugu glasanja nijedna lista ne dobije većinu glasova poslanika koji su prisutni i glasaju, u roku od jedne sedmice organizira se drugi krug glasanja u kojem će poslanici Predstavničkog doma glasati za jednu od dvije liste s najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasanja. Lista koja dobije najveći broj glasova u Predstavničkom domu dostavlja se Domu naroda na odobravanje.

(8) Dom naroda odlučuje većinom glasova delegata koji su prisutni i koji glasaju u roku od 30 dana od prijema liste koju je odobrio Predstavnički dom.

(9) Izuzetno od odredbe stava (4) ovog člana, ukoliko Predstavnički dom ne odobri listu kandidata u roku iz stava (5) ovog člana, lista koju sačinjavaju kandidati koji su prilikom predlaganja dobili najveću podršku u odgovarajućim klubovima u Domu naroda u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana prosljeđuje se Domu naroda i kandidati sa te liste će se smatrati izabranim ukoliko ta lista bude odobrena samo u Domu naroda.

(10) Izuzetno od odredbe stava (4) ovog člana, ukoliko u roku iz stava (8) ovog člana Dom naroda ne obavi glasanje za listu kandidata koju je dostavio Predstavnički dom, izabranim će se smatrati kandidati sa liste koja bude odobrena samo u Predstavničkom domu.

(11) Ukoliko se lista kandidata ne odobri u skladu sa stavovima (4) do (10) ovog člana, postupak se ponavlja. U ponovljenom postupku, Predstavnički dom će glasati za novu listu u skladu sa stavovima (5) do (7) ovog člana u roku od 15 dana od dana glasanja kojim je lista kandidata odbijena. Ukoliko je Predstavnički dom iscrpio sve moguće liste kandidata predloženih u skladu sa stavovima (1) do (3) ovog člana, postupak predviđen u stavovima (1) do (7) ovog člana se ponavlja, pod uvjetom da će se rokovi u kojima odgovarajući klub predlaže kandidate iz stavova (1) do (3) ovog člana prepoloviti i da će početi da teku od dana odbijanja posljednje liste u Domu.

(12) Izuzetno od odredbe stava (4) ovog člana, u ponovljenom postupku izabranim će se smatrati kandidati sa liste koju je odobrio Predstavnički dom.

(13) Tri kandidata izabrana u skladu s ovim članom odlučuju između sebe koji od njih će obavljati funkciju predsjednika. Ukoliko se dogovor ne postigne, o tome će odlučivati Predstavnički dom.

(14) Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije biraju se na mandat od četiri godine. Ista osoba ne može biti izabrana na bilo koje od mjesta predsjednika ili potpredsjednika više od dva puta uzastopno.

Amandman CXXI

U članu IV.B.3. stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Ukoliko predsjednik ili jedan od potpredsjednika Federacije umre, bude smijenjen ili prema mišljenju Vlade, usvojenom konsenzusom, trajno nije u mogućnosti izvršavati svoje službene dužnosti koje proizilaze iz njegovog položaja, bit će proveden postupak predviđen u članu IV.B.2. pod uvjetom da rokovi u kojima odgovarajući klub predlaže kandidate za upražnjeno mjesto počinje da teče od dana kada su mjesta koja je potrebno popuniti postala upražnjena. Upražnjeno mjesto se popunjava do kraja započetog mandata."

Amandman CXXII

U članu IV.B.5. stav (1), iza riječi: "kandidatom za tu funkciju", dodaju se riječi: "u roku od 30 dana od dana izbora predsjednika i dva potpredsjednika".

Amandman CXXIII

U članu IV.C.6., stavovi (1) i (2) mijenjaju se i glase:

"(1) Sudije Vrhovnog suda, uključujući i predsjednika Suda, bira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom.

(2) Predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednikâ predlaže sudije Ustavnog suda za sva upražnjena mjesta u roku od 30 dana od

dana kada je listu kandidata dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine prema članu IV.B.7.(a)(I) ovog Ustava."

Iza stava (2), dodaju se novi stavovi (3) i (4), koji glase:

"(3) Za imenovanje sudija predloženih u skladu sa stavom (2) ovog člana potrebna je potvrda većine delegata Doma naroda koji su prisutni i glasaju. Ukoliko jednog ili više sudija predloženih u skladu sa stavom (2) ovog člana ne potvrdi većina delegata Doma naroda koji su prisutni i glasaju, predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednikâ predlaže jednog ili više novih sudija za sva preostala upražnjena mjesta u roku od 30 dana od dana glasanja u Domu naroda. Ovaj postupak će se ponavljati sve dok se upražnjena mjesta ne popune. Ukoliko na listi kandidata ne ostane nijedan sudija iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dostavlja novu listu kandidata.

(4) Ukoliko predsjednik uz saglasnost potpredsjednikâ ne predloži kandidate za sva upražnjena mjesta u roku od 30 dana od dana kada je Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dostavilo listu ili od dana glasanja putem kojeg je Dom naroda odbio da potvrdi kandidate predložene u skladu sa stavom (2) ovog člana, Dom naroda većinom glasova delegata koji su prisutni i glasaju odlučuje o potvrđivanju jednog najviše rangiranog kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih s liste koju je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Ukoliko kandidat ne dobije potrebnu većinu, Dom naroda odlučuje o drugim kandidatima iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih prema redoslijedu na rang listi koju je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Ovaj postupak će se ponavljati sve dok se sva upražnjena mjesta ne popune. Ukoliko na listi kandidata ne ostane nijedan sudija iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dostavlja novu listu kandidata."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (5).

Dosadašnji stav (4) postaje stav (6) i mijenja se i glasi:

"(6) Osim ako ne podnesu ostavku ili ne budu s razlogom smijenjeni konsenzusom ostalih sudija Ustavnog suda, sudije Ustavnog suda biće u službi do dobi od 70 godina. U cilju pokretanja postupka za imenovanje novog sudije Suda, Ustavni sud će obavijestiti Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine najkasnije šest mjeseci prije datuma kada sudija treba da navrši 70 godina. Ukoliko novi sudija ne bude imenovan do tog datuma, sudija koji je navršio 70 godina nastavlja obavljati dužnost sve dotle dok na dužnost ne stupi novi sudija."

Amandman CXXIV

Član IV.D.1. mijenja se i glasi:

"(1) Od niže navedenih funkcija najviše jedna se može popuniti iz reda jednog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih:

- Premijer/predsjednik Vlade;

- Predsjedavajući Predstavničkog doma;

- Predsjedavajući Doma naroda.

(2) Predsjednik Federacije i premijer/predsjednik Vlade ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

(3) Nakon izbora predsjednika Federacije i imenovanja premijera/predsjednika Vlade, svaki dom će, ukoliko je potrebno, osigurati poštivanje odredbi stava (1) ovog člana.

(4) Od niže navedenih funkcija najviše jedna se može popuniti iz reda jednog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih:

- Predsjednik Vrhovnog suda;

- Predsjednik Ustavnog suda;

- Federalni tužilac.

Amandman CXXV

Član IV.D.1a briše se.

Amandman CXXVI

U članu V.2.7b, stavu (3), riječi: "članu IV.6.18.a" zamjenjuju se riječima "članu IV.A.18".

Amandman CXXVII

U članu VI.C.6, riječi: "u skladu sa postupkom predviđenim u članu IV.A.18.a) tač. 5. do 8. ovog Ustava" zamjenjuju se riječima: "u skladu s postupkom predviđenim u članu IV.A.18., stavovima (7) do (10) ovog Ustava".

Amandman CXXVIII

U članu IX.7. postojeća odredba postaje stav (1) nakon kojeg se dodaje novi stav (2) koji glasi:

"(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, objavljeni rezultati posljednjeg popisa stanovništva u Bosni i Hercegovini koristit će se za izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke a potrebna su za izbor delegata u Dom naroda."

Amandman CXXIX

Iza člana IX.11f, dodaje novi član IX.11g, koji glasi:

"Član 11g

(1) Izuzetno od odredbi člana IV.C.6. stava (2) ovog Ustava kojima se predviđa rok od 30 dana, predsjednik Federacije uz saglasnost potpredsjednikâ predlaže sudije Ustavnog suda na svim mjestima koja budu upražnjena u vrijeme stupanja na snagu ovih amandmana s listâ kandidata koje je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine 16. oktobra 2019. godine i 26. februara 2021. godine u roku od pet dana od dana stupanja na snagu ovih amandmana.

(2) Ukoliko predsjednik uz saglasnost potpredsjednikâ ne predloži kandidate za sva upražnjena mjesta u roku od pet dana ili u roku od pet dana od dana glasanja putem kojeg je Dom naroda odbio da potvrdi kandidate predložene u skladu sa stavom (1) ovog člana, Dom naroda većinom glasova delegata koji su prisutni i glasaju odlučuje o potvrđivanju jednog najviše rangiranog kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih s liste koju je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Ukoliko kandidat ne dobije potrebnu većinu, Dom naroda odlučuje o drugim kandidatima iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz

reda ostalih prema redoslijedu na rang listi iz stava (1) ovog člana koju je dostavilo Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Ovaj postupak će se ponavljati sve dok se sva upražnjena mjesta ne popune. Ukoliko na listi kandidata ne ostane nijedan sudija iz reda potrebnog konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih, Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine dostavlja novu listu kandidata.

(3) Izuzetno, Dom naroda koji je konstituiran nakon Općih izbora održanih 2018. godine imat će pravo da se sastaje i donosi odluke potrebne za popunu svih mjesta koja budu upražnjena u Ustavnom sudu u vrijeme stupanja na snagu ovih amandmana, sve do ovjere rezultata Općih izbora. 2022. godine od strane Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine."

Amandman CXXX

Iza člana IX.11g, dodaje se novi član IX.11h, koji glasi:

"Član 11h

"(1) Oba doma će usvojiti odgovarajuće amandmane na svoje poslovnike o radu u skladu s članom IV.A.12a ovog Ustava u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovih amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Zakonodavna i izvršna vlast Federacije, kantona, gradova i općina će uspostaviti odgovarajuće strukture za inkluzivno učešće mladih u pitanjima koja se tiču njihove budućnosti u navedenim nivoima vlasti, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovih amandmana na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine."

ODLUKA
KOJOM SE ISPRAVLJA PRIJEVOD ZVANIČNE ODLUKE VISOKOG PREDSTAVNIKA KOJOM SE PROGLAŠAVAJU IZMJENE I DOPUNE USTAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. novine FBiH", br. 32/2007)

Član 1

U članu VI.C, stav 7 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prva rečenica koja glasi: "Svaki građanin Bosne i Hercegovine koji ispunjava uslove za glasanje u Gradu Mostaru može biti izabran za gradonačelnika Grada Mostara", zamjenjuje se sljedećom rečenicom: "Samo vijećnici izabrani u Gradsko vijeće mogu biti birani za gradonačelnika Grada Mostara".

Član 2

Radi otklanjanja sumnje, ovim se izričito izjavljuje i ukazuje da se smatra da je ispravljena odredba spomenuta u članu 1. ove Odluke na snazi od 15. marta 2004. godine.

Član 3

Radi otklanjanja sumnje, ovim se izričito ukazuje da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine dužan, prilikom usvajanja amandmana proglašenih Odlukom visokog predstavnika kojom se proglašavaju izmjene i dopune Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koju je potpisao visoki predstavnik 28. januara 2004. godine, usvojiti tekst spomenutih amandmana u obliku u kojem je ispravljen ovom Odlukom.

Član 4

Ova Odluka stupa na snagu bez odlaganja i objaviće se u "Službenim novinama Federacije BiH".

ISPRAVKA AMANDMANA CX-CXXX NA USTAV FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. novine FBiH", br. 80/2022)

Rimski broj iz engleskog teksta amandmana CXXIX, kojim se dodaje novi član IX.11.g, preveden je na bosanski, hrvatski i srpski jezik netačno kao amandman broj "CXXVIX". Uslijed tipografske greške, na mjestima gdje je umjesto ispravnog rimskog broja "CXXIX" ispisan netačan rimski broj "CXXVIX", ovaj netačan rimski broj je sada potrebno zamijeniti ispravnim rimskim brojem "CXXIX".